

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики та перекладознавства

ПРОГРАМА і МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-прикладної інтернет-конференції
27 березня 2026 року

КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА
— В НАУЦІ Й ОСВІТІ —

КИЇВ – 2026

УДК 81'322:004:37

К 68

Програма і матеріали V Міжнародної науково-прикладної інтернет-конференції «Корпусна лінгвістика в науці й освіті» / упоряд., ред. : С. А. Матвєєва, О. В. Довгань, Н. М. Сафонова ; Міністерство освіти і науки України ; Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026. 90 с.

© Ілюстрацію для обкладинки створено за допомогою штучного інтелекту (ChatGPT від OpenAI). Авторська ідея та опис – О. В. Довгань, 2026.

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026.

Цей матеріал ліцензовано за умовами Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Використання дозволене лише для некомерційних цілей із зазначенням авторства.

Покликання на ліцензію: <https://tinyurl.com/2u3yjyn3>

ПЕРЕДМОВА

Шановні колеги, науковці, дослідники та всі, хто прагне осмислити сучасний мовний простір!

Ми раді вітати вас на V Міжнародній науково-прикладній інтернет-конференції «Корпусна лінгвістика в науці й освіті». Сучасна гуманітаристика дедалі виразніше постає у вимірі цифрових трансформацій, де мовні явища досліджуються не лише крізь призму традиційних лінгвістичних підходів, а й за допомогою новітніх інструментів аналізу даних, корпусних ресурсів та інформаційних технологій. У цьому контексті корпусна лінгвістика стає одним із ключових напрямів, що дозволяє поєднати філологічну рефлексію з можливостями сучасних інформаційних систем.

Конференція покликана створити платформу для обговорення актуальних питань корпусних досліджень, їхнього методологічного потенціалу та ролі у розвитку сучасної науки про мову. Представлені доповіді демонструють різні виміри цього наукового напрямку – від створення й розвитку корпусної інфраструктури та мовних ресурсів до практичного використання корпусних методів у дослідженнях дискурсу, семантики, перекладу й мовної комунікації. Разом із цим цифрове середовище змінює сам формат існування мовного матеріалу: тексти, дискурси та мовні практики дедалі частіше постають як великі масиви даних, у яких значення проявляється через повторюваність, статистичні закономірності та мережу контекстуальних зв'язків.

Важливим також є освітній вимір корпусної лінгвістики: так, на сьогодні корпусні технології дедалі активніше інтегруються у навчальний процес, відкриваючи нові можливості для підготовки філологів, перекладачів і дослідників мови. Саме тому у програмі конференції представлені роботи різних рівнів академічного дослідження – від фундаментальних теоретичних студій і прикладних наукових розвідок до студентських та учнівських дослідницьких проєктів, що демонструють формування нової генерації дослідників, здатних працювати з великими масивами мовних даних.

Отже, програма конференції відображає багатовимірність сучасної корпусної лінгвістики, де поєднуються три взаємопов'язані рівні наукового осмислення. Перший – інфраструктурний – пов'язаний зі створенням і розвитком корпусних ресурсів та цифрових платформ роботи з мовними даними. Другий – аналітичний – репрезентує застосування корпусних методів у лінгвістичних дослідженнях дискурсу, семантики, перекладу та мовної комунікації. Третій – освітній – демонструє, яким чином корпусні технології інтегруються у навчання та формують нові дослідницькі практики.

Сподіваємося, що матеріали конференції стануть підґрунтям для подальших досліджень, сприятимуть обміну науковими ідеями та зміцненню міжінституційної співпраці. Бажаємо всім учасникам плідної дискусії, нових наукових відкриттів і натхнення для подальшої дослідницької роботи!

Організатори

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Віктор Андрущенко

доктор філософських наук, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії педагогічних наук України, професор, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Григорій Торбін

доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Віталій Сташук

доктор філософії в галузі «Соціальні та поведінкові науки», проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Наталія Леміш

доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Світлана Матвєєва

доктор філологічних наук, професор, заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Наталія Сафонова

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Олексій Довгань

кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Анатолій Загнітко

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса; головний науковий співробітник відділу інформатики УМІФ НАН України; член-кореспондент Національної академії наук України

Роман Рошко

габілітований доктор наук, професор, професор Інституту славістики Польської академії наук (Республіка Польща)

Данута Станулевич

габілітований доктор наук, професор, академічний викладач Інституту англійських та американських досліджень Гданського університету (Республіка Польща)

Амест Тамразян

кандидат філологічних наук, доцент, науковий співробітник лабораторії цифрових гуманітарних наук Коледжу гуманітарних наук Швейцарського федерального технологічного інституту у Лозанні (Швейцарія); доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Марія Шведова

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Павло Шопін

доктор філософії з філології, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; молодший науковий співробітник відділу новітніх методів дослідження Інституту проблем сучасного мистецтва НАН України

Конрад Радомські

доктор філософії, академічний викладач Інституту англійських та американських досліджень Гданського університету (Республіка Польща)

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Світлана Матвєєва

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ТЕХНІЧНИЙ СЕКРЕТАР

Олексій Довгань

кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Факультет іноземної філології

Адреса: вул. Олександра Кониського, 8/14, 6-й поверх, м. Київ, 01601

Тел.: +38(044) 486 4717, e-mail: fif@udu.edu.ua

Кафедра прикладної лінгвістики та перекладознавства

e-mail: moval@udu.edu.ua

Центр колективного користування науковим обладнанням

«Цифрові технології в гуманітаристиці»

e-mail: ckkno@udu.edu.ua

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

П'ятниця, 27 березня 2026 р.

10:30-11:00	Реєстрація на платформі Zoom ПОКЛИКАННЯ: https://us02web.zoom.us/j/82950173061?pwd=9mBAs7toYFgaGPKZAPf7LBrYasCC3X.1 Meeting ID: 829 5017 3061 Passcode: 461329
-------------	--

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ТА ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

11:00-11:20	<p><i>Віктор Андрущенко</i>, доктор філософських наук, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії педагогічних наук України, професор, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p><i>Торбін Григорій</i>, доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p><i>Сташук Віталій</i>, доктор філософії в галузі «Соціальні та поведінкові науки», проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p><i>Леміш Наталія</i>, доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p><i>Сафонова Наталія</i>, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
-------------	--

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ПОКЛИКАННЯ:

<https://us02web.zoom.us/j/82950173061?pwd=9mBAs7toYFgaGPKZAPf7LBrYasCC3X.1>

Meeting ID: 829 5017 3061

Passcode: 461329

Модератор: *Сафонова Наталія*, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

11:20- 11:40	ГРАК і не тільки: розвиток корпусної інфраструктури для української мови <i>Шведова Марія</i> , кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
11:40- 11:50	<i>Запитання</i>
11:50- 12:10	Еволюція Центру семантики та комп'ютерної лінгвістики ІС ПАН: від корпусних ресурсів до польських мовних моделей <i>Рошко Роман</i> , габілітований доктор наук, професор, професор Інституту славістики Польської академії наук
12:10- 12:20	<i>Запитання</i>
12:20- 12:40	Мультиmodalьні корпуси як інструмент дослідження жестових мов <i>Загнітко Анатолій</i> , доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса; головний науковий співробітник відділу інформатики УМІФ НАН України; член-кореспондент Національної академії наук України
12:40- 12:50	<i>Запитання</i>
12:50- 13:10	Metaphorical uses of the constructions <i>cosmos of + N</i> and <i>universe of + N</i>: a distinctive collexeme analysis <i>Stanulewicz Danuta</i> , Habilitated Doctor, Professor, Academic teacher at the Institute of English and American Studies, University of Gdańsk <i>Radomyski Konrad</i> , Doctor, Academic teacher at the Institute of English and American Studies, University of Gdańsk
13:10- 13:20	<i>Запитання</i>

13:20- 13:35	<p>Робота Центру колективного користування науковим обладнанням «Цифрові технології в гуманітаристиці» <i>Довгань Олексій</i>, кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
13:35- 13:50	<p>Урочисте оголошення результатів X Міжнародного студентського конкурсу перекладу «Нові світи: переклад як інструмент пізнання» <i>Шопін Павло</i>, доктор філософії з філології, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; молодший науковий співробітник відділу новітніх методів дослідження Інституту проблем сучасного мистецтва НАН України; голова журі</p>
13:50- 14:30	<p><i>Перерва</i></p>

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

ПОКЛИКАННЯ:

<https://us02web.zoom.us/j/82950173061?pwd=9mBAs7toYFgaGPKZAPf7LBrYasCC3X.1>

Meeting ID: 829 5017 3061

Passcode: 461329

Секційні засідання відбуватимуться за єдиним покликанням у форматі сесійних залів.

Модератор: *Матвеева Світлана* – доктор філологічних наук, професор, заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

14:30 – 17:00

Корпусні дані у семантико-когнітивному моделюванні емоціоконцепту

Аскерова Ірина, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Поєднання баз даних різних типів при побудові систем аналізу текстів

Бабич Володимир, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ШІ інструменти для редагування тексту

Балабан Олена, кандидат філологічних наук, доцент, заступник декана з виховної роботи, доцент кафедри германських мов і міжкультурної комунікації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Корпус SLAPI як ресурсний інструмент лінгво-прагматичних досліджень розмовного мовлення

Білас Андрій, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри французької філології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

Автоматизоване виявлення комічного в корпусі текстів англійської прози

Блинова Ірина, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германських мов і міжкультурної комунікації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Інформаційні технології корпусного аналізу текстових даних

Бобруєнко Ольга, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Технічна документація як особливий тип тексту в системі фахової комунікації інформаційної галузі

Бондар Микита, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Найтипівіші лівобічні колокації з лексемою *authority* (на матеріалі BNC)

Боярський Павло, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Трансформація методів семантичного аналізу в корпусній лінгвістиці під впливом ШІ

Василенко Оксана, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов і міжкультурної комунікації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Біблієзми в українській та французькій мовах

Вдовиченко Лілія, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Корпуси як інструмент дослідження мовного матеріалу

Дегрик Ігор, аспірант кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Науковий керівник: *Шуляк Світлана* – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Корпусний підхід у контексті лімінальних зон між смислом та абсурдом

Довгань Олексій, кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Штучний інтелект і корпусна лінгвістика

Квашук Іван, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

<p>Корпусні технології в системі підготовки вчителів-філологів <i>Комарова Зоя</i>, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p>
<p>Корпусні методи у дискурсологічних дослідженнях <i>Кравцова Юлія</i>, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Асоціативний корпус як джерело вивчення українського національного характеру <i>Куцос Ольга</i>, кандидат філософських наук, викладач гуманітарних дисциплін у Приватному фаховому навчальному закладі «Одеський коледж комп'ютерних технологій та дизайну “Сервер”»</p>
<p>Частотність і колокаційна розгалуженість лексем <i>polyurethane/polyurethanes</i> у корпусах BNC та COCA <i>Леміш Павло</i>, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова <i>Леміш Наталія</i>, доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Лексичні аномативи у мові українських масмедіа періоду російсько-української війни <i>Леута Олександр</i>, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова <i>Овчиннікова Ірина</i>, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Корпусний підхід у вивченні семантичних визначень у контексті розуміння англійських і українських лінгвістичних термінів <i>Ляшенко Сергій</i>, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Науковий керівник: <i>Довгань Олексій</i> – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Веб-орієнтований корпусний аналіз офіційного дискурсу: використання інструментарію Voyant Tools для дослідження новинного контенту <i>Матвеева Світлана</i>, доктор філологічних наук, професор, заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>

Назви спорідненості в англійській та українській мовах: аломорфні та ізоморфні риси (на матеріалі паралельного корпусу роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»)

Моїсеєнко Вадим, магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Вживання англійських дієслів активного та пасивного сприйняття в романі Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» та специфіка їх відтворення українською мовою: корпусний підхід

Нижник Віра, магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Звуконаслідувальні дієслова в англійській та українській мовах: аломорфні й ізоморфні риси (на матеріалі паралельних корпусів)

Новак Вероніка, магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Структурно-семантичні моделі абстрактних іменників із суфіксами *-hood*, *-ship* та *-dom*: лексикографічна та корпусна верифікація

Орлова Юлія, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Саттарова Мирослава, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Еволюція жанру кулінарного рецепта (на матеріалі корпусу кулінарних книг)

Пархоменко Андрій, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Фактори впливу на формування індивідуальної мовної особистості пресекретаря Білого дому

Плюта Наталія, аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Алексеева Ольга* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Корпусний підхід дослідження прикметників на позначення абсолютних характеристик в англійській та українських мовах

Побережна Марина, магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Іменники на позначення магічних рослин в англійській та українській мовах: аломорфні та ізоморфні риси (на матеріалі паралельних корпусів)

Продан Оксана, магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Корпусний аналіз лексем *іспит / екзамен* у дидактичному дискурсі

Прокопенко Юрій, магістр кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка

Науковий керівник: *Мазурик Данута* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка; член Національної комісії зі стандартів державної мови

Симбіоз корпусної лінгвістики та генеративного штучного інтелекту в підготовці філологів

Румянцева Олена, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології та перекладу Національного університету «Одеська політехніка»

Паралельні корпуси як джерельна база контрастивної лінгвістики

Сафонова Наталія, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Алексеева Ольга, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

<p>Корпусне моделювання асоціативно-семантичних груп</p> <p><i>Слива Тетяна</i>, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Використання засобів когезії для покращення машинного перекладу академічних текстів</p> <p><i>Сущенко Олена</i>, магістрант кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»</p> <p>Науковий керівник: <i>Дегтярєва Євгенія</i> – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»</p>
<p>Відтворення ірреальної модальності як проблема перекладацької еквівалентності: корпусний підхід</p> <p><i>Хурс Соломія</i>, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p>Науковий керівник: <i>Довгань Олексій</i> – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Роль текстових корпусів у освітньому процесі</p> <p><i>Шакланова Єлизавета</i>, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p>Науковий керівник: <i>Довгань Олексій</i> – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Прикладні аспекти корпусних досліджень</p> <p><i>Штинь Софія</i>, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p> <p>Науковий керівник: <i>Довгань Олексій</i> – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Корпусні дослідження у лінгвістичній науці</p> <p><i>Шуляк Світлана</i>, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p>
<p>Іншомовна підготовка: використання інтерактивних завдань</p> <p><i>Шум Ольга</i>, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов факультетів психології та соціології Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>

<p>Використання інформаційних інструментів у контексті корпусного підходу <i>Юрачковська Ольга</i>, бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Науковий керівник: <i>Довгань Олексій</i> – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова</p>
<p>Some problems of translating equivalents based on video game content <i>Chepelyuk Nataliya</i>, PhD in Education, Associate Professor, Associate Professor at the Department of English Philology and Translation Studies at Odesa Polytechnic National University</p>
<p>Scaling specialized knowledge: integrated systems for dynamic discourse analysis <i>Hrechukha Lesia</i>, PhD in Linguistics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation at Cherkasy State Technological University</p>
<p>Monolingual corpora: grammatical patterning and register variation <i>Onyshchuk Mariia</i>, PhD in Linguistics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University</p>
<p>Tracing English Neologisms of Culture Wars in the “News on the Web” (NOW) corpus <i>Kramar Nataliia</i>, PhD in Linguistics, Senior Researcher at the Research and Educational Center of Foreign Languages at the National Academy of Sciences of Ukraine</p>
<p>Parallel corpora as a source of translation variability <i>Mashtakova Nataliia</i>, PhD in Linguistics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation at State University of Trade and Economics</p>
<p>Devanagari vs. Hindustani vs. Urdu in BNC and COCA <i>Parashar Nagender</i>, PhD student at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University Research Advisor: <i>Nataliya Lemish</i> – Doctor of Philological Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Foreign Philology, Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University</p>
<p>Advancing Data-Driven Learning (DDL) in the ESP Classroom <i>Pavlenko Olena</i>, Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor at the Department of English Philology and Applied Studies at Mariupol State University</p>
<p>Der Einfluss digitaler Technologien auf die Bildung neuer deutscher Wörter <i>Polonska Sofija</i>, Schülerin der 9. Klasse des unterstützenden Bildungsinstituts “Sofiyivsko-Borshchagivsky Lyceum” des Gemeinderats von Borshchagivsky des Bezirks Buchansky der Region Kiew <i>Dzetsina Svitlana</i>, des unterstützenden Bildungsinstituts “Sofiyivsko-Borshchagivsky Lyceum” des Gemeinderats von Borshchagivsky des Bezirks Buchansky, der Region Kiew</p>

**A Corpus of Comparable Student Translations as an Educational Instrument:
The Case of Louise Glück’s “Poem”**

Shopin Pavlo, PhD in Linguistics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University; Junior Researcher at the Department of New Research Methods at the National Academy of Sciences of Ukraine

Tracing Cultural Weaponization in Wikipedia

Tamrazyan Hamest, PhD in Linguistics, Associate Professor, Scientific Collaborator at Digital Humanities Laboratory of College of Humanities in Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (Switzerland); Associate Professor of the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University

Boros Emanuela, PhD in Data Engineering, Researcher at Digital Humanities Laboratory of College of Humanities in Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (Switzerland)

**Linguistic Characteristics of Slang in English-Language Communication
(based on a corpus of SMS notifications and internet texts)**

Tepliuk Viacheslav, Member of the “Young Linguist School” club of the Municipal Institution of the Kyiv Regional Council “Junior Academy of Sciences of Students’ Youth”, 11th-grade student at Bucha Lyceum № 3, Bucha City Council of Kyiv Region

Vorobyova Nina, English teacher, highest qualification category, teacher-methodologist at Bucha Lyceum № 3, Bucha City Council of Kyiv Region

ПІДСУМКОВА ВІЗІЙНА ПАНЕЛЬ

ПОКЛИКАННЯ:

<https://us02web.zoom.us/j/82950173061?pwd=9mBAs7toYFgaGPKZAPf7LBrYasCC3X.1>

Meeting ID: 829 5017 3061

Passcode: 461329

17:00- 18:00	<i>Сафонова Наталія</i> , кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
-----------------	--

ПЛЕНАРНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ГРАК І НЕ ТІЛЬКИ: РОЗВИТОК КОРПУСНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Шведова Марія,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

Постановка проблеми. Попри зростаючий попит на інструменти для обробки природної мови, українська мова впродовж тривалого часу залишалася недостатньо забезпеченою відкритими анотованими мовними ресурсами.

Актуальність. В умовах активного розвитку методів обробки природної мови потреба у великих, різноманітних і якісно анотованих корпусних ресурсах для української мови є надзвичайно актуальною.

Мета. Метою доповіді є представлення нових корпусних проєктів, що забезпечують відкриту інфраструктуру для широкого кола досліджень.

Наукові результати. 1. [Генеральний регіонально анотований корпус української мови \(ГРАК\)](#) / М. Шведова, Р. Фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко та ін. Київ, Львів, Єна, 2017–2026. 2. Kieraś, W., Kobyliński, Ł., Komosińska, D., Rudolf, M., Shvedova, M., Zwierzchowska, A. (2022–2026). [PAWUK: Polish Automatic Web Corpus of Ukrainian Language](#). 3. Shvedova, M., Lukashovskyi, A. (2024-2025). [UD Ukrainian ParlaMint](#). 4. Shvedova, M., Lukashovskyi, A., et al. (2024-2025). [ParaRook: паралельні корпуси на основі ГРАКу](#). 5. Shvedova, M., Lukashovskyi, A. (2024). [PluG: Corpus of Old Ukrainian Texts](#). 6. Lukashovskyi, A., Zakharov, K., Shvedova, M. (2025). [Rada Trees: A Syntactically Annotated Corpus of Ukrainian Parliament Transcripts \(1990-2024\)](#). 7. Kanishcheva, O., Shvedova, M., Dyka, L., Husenko, K. (2025). [ParlMix-UA-RU – Ukrainian Parliamentary Code-Mixing Dataset \[Data set\]. Zenodo](#). 8. Kalashnyk, V., Shvedova, M. (2025). [ParaFarm: English-Ukrainian Multiple-Translation Corpus \(1.1\) \[Data set\]. Zenodo](#).

Висновки. Представлені ресурси дають матеріал для дослідження історії і регіональної та стилістичної варіативності сучасної української мови, щоденних змін у мові, морфології та синтаксису, контактної та контрастивної лінгвістики.

Перспективи дослідження. Подальший розвиток інфраструктури передбачає розширення хронологічного охоплення корпусів, поглиблення анотації, а також створення нових паралельних корпусів для додаткових мовних пар. Перспективним є також використання створених ресурсів для навчання та

оцінювання великих мовних моделей для української мови.

ЕВОЛЮЦІЯ ЦЕНТРУ СЕМАНТИКИ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ІС ПАН: ВІД КОРПУСНИХ РЕСУРСІВ ДО ПОЛЬСЬКИХ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ

*Рошко Роман,
габілітований доктор наук, професор,
професор Інституту славістики Польської академії наук*

Постановка проблеми. Цифрова лінгвістика пройшла шлях від текстових архівів до складних інтелектуальних систем. Головним викликом для польської та української мов залишається подолання технологічного розриву та створення культурно-специфічних мовних моделей, здатних конкурувати з глобальними рішеннями при збереженні лінгвістичної точності.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю систематизації досвіду Інституту славістики Польської академії наук у розбудові цифрової інфраструктури мови. Перехід від паралельних корпусів до великих мовних моделей є критичним для забезпечення цифрового суверенітету та розвитку ІТ-рішень у слов'янському мовному ареалі в епоху штучного інтелекту.

Мета дослідження полягає у ретроспективному аналізі та презентації результатів діяльності Центру семантики та комп'ютерної лінгвістики (ZSiLK) Інституту славістики Польської академії наук. Дослідження фокусується на еволюції наукових підходів: від розробки діалектних та багатомовних корпусів до участі у створенні стратегічних польських мовних моделей у межах національних консорціумів.

Наукові результати. Діяльність Центру демонструє тяглість та масштабованість лінгвістичних проєктів, що реалізувалися в межах провідних консорціумів (Mondilex, CLARIN-PL, DARIAH-PL, PLLuM, HIVE AI, CLARIN-PL-BIZ). Початковий етап діяльності колективу був зосереджений на створенні унікальних одномовних ресурсів, як-от корпус литовської пунської говірки, а також піонерських тримовних (польсько-болгарсько-литовських) ресурсів. Наступним етапом стала розбудова серії двомовних корпусів, де польська мова виступала вузловою, включаючи квазіреферентні ресурси, зокрема польсько-український корпус. З 2024 р. Центр бере участь у розробці великих польських мовних моделей у межах проєктів PLLuM, HIVE AI та CLARIN-PL-BIZ-Bis. Результатом цих робіт є моделі, адаптовані до специфіки польської мови та польських реалій, які вже знайшли практичне застосування в державному та місцевому управлінні, а також у приватному секторі, зокрема у компанії Comarch – глобальному інтеграторі інноваційних ІТ-рішень, в РКО ВР – найбільшому польському банку, а також у mObywatel – застосунку, що надає доступ до цифрових документів та послуг

державного управління в Польщі.

Висновки. Досвід ZSiLK свідчить про успішну трансформацію академічного підрозділу в розробника високих технологій. Поєднання філологічної якості з потужністю генеративного ШІ дозволило створити затребувану екосистему інструментів, що підтверджується співпрацею з лідерами ІТ-ринку та банківського сектору.

Перспективи дослідження пов'язані з удосконаленням національних LLM та розширенням їхньої багатомовної складової. Пріоритетом є посилення технологічної інтеграції української мови на основі досвіду створення паралельних ресурсів та адаптації моделей під потреби користувачів регіону.

МУЛЬТИМОДАЛЬНІ КОРПУСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖЕСТОВИХ МОВ

Загнітко Анатолій,

доктор філологічних наук, професор,

професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса; головний науковий співробітник відділу інформатики УМІФ НАН України; член-кореспондент Національної академії наук України

Постановка проблеми. Дослідження жестових мов потребує застосування спеціалізованих методів аналізу, оскільки мовна інформація передавана не лише вербально, а й через візуально-кінетичні засоби комунікації. У цьому контексті мультимодальні корпуси стають одним із найважливіших інструментів для фіксації та аналізу мовних даних.

Актуальність дослідження. Динамічний розвиток цифрових технологій дав змогу створювати корпуси, що поєднують відеозаписи, текстові транскрипції та анотації жестових одиниць. Такі корпуси (→ ЕНДК) забезпечують системний аналіз жестових мов і сприяють розвитку лінгвістичних досліджень (Johnston, 2010, р. 16–28), відкриваючи нові можливості для вивчення структури жестових мов та їхнього використання у комунікації (Crasborn & Sloetjes, 2008, р. 39–43).

Мета дослідження. Дослідити принципи архітектурної розбудови експериментальних мультимодальних НДК та довести їхню ефективність у забезпеченні багаторівневого аналізу (вербального, жестового, мімічного) у межах сучасної цифрової лінгвістики.

Наукові результати. З'ясовано, що мультимодальні корпуси забезпечують перехід від фрагментарного опису жестів до цілісного моделювання лінгвістичної структури жестових мов на фонологійному, морфологічному та синтаксичному рівнях. Доведено, що інтеграція відеоданих із багаторівневою анотацією (ELAN та ін.) дає змогу зафіксувати синхронність вербальних і невербальних компонентів,

що є критично важливим для стандарту транскрипційних систем та верифікації лінгвістичних гіпотез.

Висновки. Застосування мультимодальних корпусів трансформує методологію дослідження жестових мов, перетворюючи їх на об'єкт послідовного лінгвістичного аналізу. Останнє забезпечує збереження багатоканальної мовної інформації як цілісної системи, де візуально-кінетичні параметри набувають статусу формалізованих одиниць, придатних для комп'ютерного опрацювання та порівняльних студій.

Перспективи дослідження. Розбудова досліджень пов'язана з напрацюваннями архітектури й архітектоніки Національного корпусу української жестової мови (УЖМ) та впровадженні алгоритмів автоматичного розпізнавання й диференціювання жестів, що дасть змогу інтегрувати український сегмент у глобальну мережу мультимодальних лінгвістичних ресурсів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Johnston, T. (2010). From archive to corpus: Transcription and annotation in the creation of signed language corpora. *International Journal of Corpus Linguistics*, 22nd Pacific Asia Conference on Language, Information and Computation, 16–29.

2. Crasborn, O., & Sloetjes, H. (2008). Enhanced ELAN functionality for sign language corpora. *Proceedings of LREC*, 3rd Workshop on the Representation and Processing of Sign Languages, 39–43.

METAPHORICAL USES OF THE CONSTRUCTIONS *COSMOS OF + N* AND *UNIVERSE OF + N*: A DISTINCTIVE COLLEXEME ANALYSIS

Stanulewicz Danuta,

Habilitated Doctor, Professor,

Academic teacher at the Institute of English and American Studies, University of Gdańsk

Radomyski Konrad,

Doctor, Academic teacher at the Institute of English and American Studies,

University of Gdańsk

The aim of this study is to examine the metaphorical uses of the constructions *cosmos of + N* and *universe of + N*. We analyze data obtained from the corpus *English Web 2021 (enTenTen21)* provided by Sketch Engine.

This study employs Construction Grammar – to be more precise, a usage-based approach (see Goldberg 2019, Hoffmann 2022). Within this framework, constructions are understood as conventionalized form / meaning pairings whose properties, such as the frequency, reflect entrenchment and communicative functions. Since constructions emerge from language use, statistical measurements play a crucial role in identifying their

productivity and semantic preferences. Metaphorical expressions may be entrenched within syntactic constructions and their meanings can be examined with corpus tools. To calculate association strength and identify statistically significant preferences, the family of collocation methods is employed (Gries and Stefanowitsch 2004). More specifically, distinctive collexeme analysis is used in order to determine which nouns are more frequently attracted to one construction rather than the other. The *G* value of the log-likelihood ratio test – one of the most commonly applied statistical metrics in corpus linguistics – is adopted as the association measure, as it is (Stefanowitsch 2020). The analysis is conducted using an R implementation of collocation methods (Flach 2017).

This study demonstrates that *universe of* + N exhibits a higher frequency than *cosmos of* + N. It appears that both constructions attract nouns referring, among others, to aesthetic, philosophical, emotional and social phenomena, although there are some differences in the preferences of particular lexical items. Both constructions instantiate the metaphor a large quantity of something is a vast space (cosmos / universe).

REFERENCES

1. Flach, S. (2017). *Collocations: An R implementation for the family of collocation methods*. R package version 0.1.0. www.bit.ly/sflach
2. Goldberg, A. (2019). *Explain me this: Creativity, competition, and the partial productivity of constructions*. Princeton University Press.
3. Gries, S., & Stefanowitsch, A. (2004). Extending collocation analysis: A corpus-based perspective on ‘alternations’. *International Journal of Corpus Linguistics*, 9(1), 97–129.
4. Hoffmann, T. (2022). *Construction Grammar: The structure of English*. Cambridge University Press.
5. Stefanowitsch, A. (2020). *Corpus linguistics: A guide to the methodology*. Language Science Press.

СЕКЦІЙНІ ДОПОВІДІ

КОРПУСНІ ДАНІ У СЕМАНТИКО-КОГНІТИВНОМУ МОДЕЛЮВАННІ ЕМОЦІОКОНЦЕПТУ

Аскерова Ірина,

кандидат філологічних наук, доцент,

докторант кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Одним із ключових завдань сучасної лінгвоконцептології емоцій є реконструкція семантико-когнітивної структури емоціоконцептів на основі об'єктивних мовних даних, що актуалізує питання використання корпусних ресурсів для забезпечення репрезентативності та системності їхнього опису.

Актуальність дослідження. Розвиток корпусної лінгвістики істотно розширив інструментарій когнітивної семантики та лінгвоемоціології: національні корпуси мов дають змогу аналізувати великі масиви текстів, які відображають реальне функціонування мовних одиниць у різних типах дискурсу. Це особливо важливо для дослідження емоційної сфери, оскільки корпусні дані дозволяють виявляти типові колокації, валентнісні моделі, метафоричні схеми, кількісні параметри та статистичні показники, які формують когнітивний профіль емоційного концепту.

Метою розвідки є визначення потенціалу корпусного підходу у семантико-когнітивному моделюванні емоціоконцептів та реконструкції їхньої структурної організації.

Наукові результати. Корпусний аналіз засвідчує, що семантико-когнітивна структура емоціоконцепту формується у взаємодії лексичних, синтаксичних і дискурсивних параметрів. Частотні показники дають змогу окреслити ядерні вербалізатори концепту та їхні типові сполучувальні моделі, а колокаційний аналіз – виявити стабільні семантичні зв'язки (інтенсивність, тривалість, контрольованість стану). Корпусні дані також фіксують метафоричні моделі (емоція як рідина, вогонь, тиск, рух та ін.), що структурують мовну концептуалізацію емоційного досвіду.

Висновки. Корпусний підхід у семантико-когнітивному моделюванні емоціоконцепту поєднує кількісні та якісні методи аналізу та забезпечує репрезентативність і верифікованість результатів.

Перспективи дослідження. Подальші студії можуть бути спрямовані на моделювання емоціоконцептів у межах окремих мов, а також на їх зіставне вивчення в різних мовах на матеріалі національних і паралельних корпусів, інтеграцію корпусного аналізу з когнітивно-дискурсивним підходом та розробку

цифрових інструментів автоматизованої реконструкції концептуальних структур.

ЛІТЕРАТУРА

1 Źmigrodzki, P. (2015). Narodowy korpus języka polskiego z punktu widzenia leksykografa: uwagi i postulaty w związku z pracą nad «Wielkim słownikiem».

ПОЄДНАННЯ БАЗ ДАНИХ РІЗНИХ ТИПІВ ПРИ ПОБУДОВІ СИСТЕМ АНАЛІЗУ ТЕКСТІВ

Бабич Володимир,

*викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Платформи для роботи з корпусами текстів дозволяють не лише зберігати тексти, а й проводити пошук по корпусу та різноманітну аналітику за лічені секунди.

Актуальність дослідження. Сучасний розвиток обчислювальних потужностей стимулює розвиток платформ для роботи з текстовими даними. Такі платформи, як Sketch Engine та ГРАК набирають все більшої популярності.

Мета дослідження – побудувати взаємодію між базами даних різних типів для отримання якомога більшої функціональності та максимальної швидкодії під час проведення наукових досліджень.

Наукові результати. Комерційні рішення для роботи з корпусами текстів не розголошують методикку зберігання текстових даних. Саме питання швидкого доступу до даних є ключовим у створенні таких платформ. Так, жодна наявна система управління базами даних не дозволяє одночасно зберігати величезні корпуси текстів та швидко проводити аналітику корпусів текстів великого об'єму за прийнятний час (Martin Kleppmann, 2017). Використання комбінації різних типів баз даних було описано М. Фаулером (Martin Fowler, 2011), у якій означений підхід названо Polyglot Persistence. Останній дозволяє при використанні різних мов програмування та різних систем управління базами даних оптимально вирішити практичні завдання. Завдяки підходу Polyglot Persistence та особливостям кожного типу даних спроектовано новий підхід до збереження даних у платформі для роботи з корпусами текстів.

Висновки. Використання різних типів баз даних при побудові платформи для роботи з корпусами текстів дозволяє суттєво розширити функціональність і забезпечити швидкодію при

Перспективи дослідження. Розробка платформи для роботи з корпусами текстів за допомогою наявних систем управління базами даних для університетів.

ЛІТЕРАТУРА

1. de la Torre, C., Wagner, B., & Rousos, M. (2023). *Microsoft Developer Division, NET and Visual Studio product teams.*
2. Fowler, M. (2011) *Polyglot Persistence.*
<https://martinfowler.com/bliki/PolyglotPersistence.html>
3. Kleppmann, M. (2017) *Designing Data-Intensive Applications.*

III ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТУ

Балабан Олена,

кандидат філологічних наук, доцент,

заступник декана з виховної роботи,

доцент кафедри германських мов і міжкультурної комунікації

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. З моменту своєї появи штучний інтелект (ШІ) використовується як інструмент для створення, покращення і редагування текстів. Основна мета обробки природної мови (англ. Natural Language Processing, NLP), як міждисциплінарної сфери, що поєднує лінгвістику, інформатику та штучний інтелект – це навчити комп'ютери розуміти, інтерпретувати та генерувати мову, якою спілкуються люди. Це дозволяє створювати технології, що забезпечують природну взаємодію між людиною та машиною.

Актуальність дослідження. Впродовж століть лінгвістика розвивалася як фундаментальна гуманітарна наука, проте у XXI столітті вона все більше інтегрується у прикладні сфери (зокрема, цифрові технології та ШІ). Серед публікацій, що актуалізували питання його впливу на розвиток лінгвістичних досліджень, згадаємо праці І. Демешко, В. Величко, А. Олексієнко (2024); А. Левчук (2015); Н. Пушик (2021); А. Partington (2025); Md. S. Shaikh (2017) та ін.

Мета дослідження. Метою дослідження є інвентаризація ШІ-моделей, що використовуються для створення, покращення і редагування текстів, а також вивчення технологій їх використання.

Наукові результати. Серед сучасних систем автоматичного редагування текстів найрозвиненішими в аспекті пояснення запропонованих змін є *Grammarly* та *LanguageTool*. Обидва сервіси не лише виявляють граматичні, орфографічні та стилістичні помилки, а й пояснюють причини їхнього виправлення, інтегруються в текстові редактори, браузері та мобільні застосунки. Натомість інструменти синтаксичного редагування тексту, – *Microsoft Editor* і *Google Docs*, – реалізують автоматичну перевірку правопису та граматики, однак мають значні відхилення та обмеження, коли йдеться про пояснення виправлень. Окрім традиційних систем граматичної перевірки, існують сервіси, що акцентують увагу на стилістичному редагуванні та перефразуванні такі як *DeepL Write*, *QuillBot* та *Hemingway Editor*,

які показують високу ефективність у поліпшенні текстів, однак не надають роз'яснень до запропонованих змін.

Висновки. Таким чином, хоча згадані сервіси й покращують якість тексту, вони не виконують пояснювальну функцію. Це обмежує їх використання в освітньому середовищі або в інших ситуаціях, де користувачу важливо зрозуміти причини помилки.

Перспективи дослідження. Подальший розвиток досліджень передбачає створення більш удосконалених інструментів для створення і редагування текстів, які ще більше спростять такі завдання для користувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демешко І. М., Величко В. А., Олексієнко А. В. (2024). Вплив штучного інтелекту на розвиток лінгвістичних досліджень: нові підходи та виклики. *Закарпатські філологічні студії*, 31(1), 37–42.

2. Левчук, А. (2015). Штучний інтелект: лінгвістичні аспекти. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 4, 205–209.

3. Пушик, Н. В. (2021). Комп'ютерна лінгвістика та «штучний інтелект». *Молодий вчений*, 2 (90), 151–155.

4. Md. Shaikh, S. (2017). Ultra Artificial Intelligence (UAI): Rendering AI for New Research Dimension. *Advances in Robotics and Automation*, 6 (2). <https://www.hilarispublisher.com/open-access/ultra-artificial-intelligence-uai-redefining-ai-for-new-research-dimension-2168-9695-1000163.pdf>

5. Partington, A. (2025) A Short History of the Philosophies of Language Underpinning (and opposing) Corpus Linguistics: from Aristotle to Artificial Intelligence <https://zenodo.org/records/17556212>

КОРПУС СЛАРІ ЯК РЕСУРСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЗМОВНОГО МОВЛЕННЯ

Білас Андрій,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри французької філології

Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

Постановка проблеми. Важливими постають питання дослідження лінгвістичних ресурсів, які використовують учасники у своїй мовленнєвій діяльності. Дослідники розмовного мовлення змушені враховувати як лінгвістичні форми, так і інші ресурси різного характеру, які використовують комуніканти (жести, дії з предметами, просторовий вимір).

Актуальність дослідження. Проблематика аналізу ресурсів корпусів усного мовлення привертає увагу дослідників у сфері наукових розробок з мовознавства, соціолінгвістики і перекладознавчих студій. Зокрема, у контексті дослідження їх мовної і мовленнєвої різноманітності, соціолінгвістичної варіативності, а також вивчення ймовірного застосування наповнення перекладних відповідників. Огляд українських корпусних розвідок свідчить про наявність дослідницьких прогалин щодо аналізу франкомовних усних корпусів (Страшко, 2020, 118).

Мета дослідження. Метою наукової розвідки є аналіз лінгво-прагматичного наповнення корпусу CLAPI як ресурсного засобу французького розмовного мовлення.

Наукові результати. Сучасні методики дослідження усних корпусів відходять від суто описових моделей до інтеграції комп'ютерних, статистичних та штучно-інтелектуальних технологій, що дозволяє вивчати мову на декількох рівнях і в реальному функціонуванні. Основні акценти аналізу стосуються використання ресурсів корпусу CLAPI у комунікативній взаємодії, ситуативного характеру висловлювань учасників та їхнього контекстуально сконструйованого формату (Traverso, 2008, 315).

Висновки. Аналіз французької розмовної мови в комунікації із використанням бази даних CLAPI дозволяє застосувати кількісно-аналітичний вимір, адже аргументування лінгво-прагматичного характеру досліджуваного матеріалу базується на значній кількості вживання мовленнєвих одиниць, на різноманітності задокументованих комунікативних ситуацій, що забезпечує необхідні матеріали для кількісної перевірки гіпотез, розроблених в рамках якісно-аналітичного підходу.

Перспективи дослідження. Інструменти кількісного та якісного аналізу корпусу CLAPI дозволять вивчити його різноманітні лінгво-прагматичні засоби з метою їх використання у перекладацькій практиці та навчанні автентичної французької мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Страшко, І. В. (2020). Французькі корпуси усного мовлення: теоретичні і практичні аспекти. *STUDIA LINGUISTICA*, 17, 112–127.
2. Traverso, V. (2008). Analyser un corpus de langue parlée en interaction: questions méthodologiques. *Verbum*, 30, 4, 313–328.

АВТОМАТИЗОВАНЕ ВИЯВЛЕННЯ КОМІЧНОГО В КОРПУСІ ТЕКСТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРОЗИ

Блинова Ірина,

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри германських мов і міжкультурної комунікації
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Автоматизоване розпізнавання різновидів комічного в англійській художній прозі є складним завданням обробки природної мови (англ. Natural Language Processing, NLP), що потребує високого рівня когнітивної чутливості, прагматичної інтерпретованості та стилістичної контекстуалізації.

Актуальність дослідження. Обмеження традиційних алгоритмів аналізу тексту актуалізує необхідність створення високоточних, стилістично адаптивних моделей, здатних до когнітивно релевантної інтерпретації комічного в художньому прозовому дискурсі.

Метою розвідки є побудова оптимізованої гібридної NLP-моделі, здатної до автоматизованого виявлення різновидів комічного в англійській художній прозі з урахуванням риторичних, стилістичних і контекстуально-семантичних параметрів.

Наукові результати. У контексті автоматизованого розпізнавання комічного в англійських оповіданнях М. Спарк, К. Воннегута, І. Шоу, Р. Даля, Р. Карвера, К. Баррі, чия поетика комбінується з гумором, іронією, сатирою, сарказмом і чорним гумором, ефективними є методи обробки природної мови, що враховують лінгвостилістичну та прагматичну специфіку художнього тексту. При аналізі корпусу прозових комічних фрагментів найбільш значущим визнано гібридний підхід (Pandey et al., 2024), який забезпечує найкращі результати точності та покращення семантичної інтерпретації тексту. Компаративно-метричний аналіз NLP-методів підтвердив, що гібридні моделі – із поєднанням класифікаторів за допомогою машинного навчання, логіки на основі правил та векторних представлень слів / тексту, отриманих за допомогою моделей на основі трансформерів – досягають максимальної ефективності для виявлення комічного в художньому дискурсі.

Висновки. Узагальнення результатів підтверджує релевантність та високу інтеграційну ефективність запропонованої гібридної NLP-моделі у сфері автоматизованого розпізнавання різновидів комічного.

Перспективи подальших досліджень полягають у міжмовній адаптації моделі з урахуванням лінгвокультурних відмінностей у реалізації різновидів комічного: зокрема, через формалізацію типових структур у різних мовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Pandey, R., Kumar, A., Singh, J. P., & Tripathi, S. (2024). A Hybrid Convolutional Neural Network for Sarcasm Detection from Multilingual Social Media

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОРПУСНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТОВИХ ДАНИХ

Бобруєнко Ольга,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Одним із найперспективніших напрямів у сфері обробки природної мови є корпусний аналіз текстових даних, що поєднує лінгвістику, інформатику та статистику. Цей аналіз ґрунтується на використанні електронних текстових корпусів – спеціально сформованих, структурованих і розмічених масивів текстів. Корпусні технології аналізують на основі реальних мовних фактів, забезпечують об'єктивність і відтворюваність результатів досліджень.

Актуальність проблеми. Серед сучасних програмних засобів корпусного аналізу важливе місце займає *AntConc* – безкоштовний багатofункціональний інструмент для аналізу текстових корпусів. Завдяки простому інтерфейсу програми вона широко використовується в навчальних і наукових цілях.

Мета дослідження. Мета роботи полягає в аналізі самотності ролі інформаційних технологій корпусного аналізу текстових даних.

Наукові результати. Для прикладу корпусного аналізу було використано електронний текст роману Дж. К. Роулінг «*Гаррі Поттер та філософський камінь*», завантажений до програми *AntConc* як окремий текстовий корпус:

1. *Частотний аналіз* – серед найбільш частотних лексем з'являються власні назви персонажів (зокрема, *Harry, Hagrid, Dumbledore*), а також слова, пов'язані з магичним світом: *magic, wand, school*. Це свідчить про тематичну спрямованість тексту та його питомі смислові центри.

2. *Конкордансний аналіз* слова *Harry* демонструє, що воно часто з'являється поруч із дієсловами, які позначають дію та рух (*looked, said, ran*), що підкреслює активну роль головного героя в розвитку сюжету.

3. *Аналіз колокацій* – слово *magic* часто поєднується з лексемами *powerful, dark, strange*, що вказує на багатогранне сприйняття магії у романі – як явища небезпечного, таємничого й водночас привабливого.

4. *Стилістична специфіка* – виявлено характерні мовні особливості

авторського стилю Дж. К. Роулінг: зокрема, використання простих речень, діалогів та емоційно забарвленої лексики, що робить текст доступним для дитячої та підліткової аудиторії.

Висновки. Отже, використання програмного забезпечення *AntConc* дозволяє ефективно аналізувати тексти, виявляючи їхні лексичні, стилістичні та семантичні особливості. Корпусний підхід сприяє глибшому розумінню структури тексту, що підтверджує його актуальність і практичну значущість у сучасній гуманітарній науці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Козак, І., Кунанець, Н. (2024). Інформаційні системи для роботи з текстовими корпусами: класифікація та порівняльний аналіз. НУ «Львівська Політехніка».

ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ЯК ОСОБЛИВИЙ ТИП ТЕКСТУ В СИСТЕМІ ФАХОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Бондар Микита,

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Розвиток ІТ спричинив зростання фахової лексики. Традиційний підхід (через призму наукового стилю) завузький для масиву текстів розробки ПЗ (*readme*-файли, *cookbooks*).

Актуальність зумовлена необхідністю чіткої методологічної дефініції емпіричного матеріалу при дослідженні інноваційної ІТ-лексики. Оскільки нові терміни зароджуються в комунікації «фахівець – фахівець», то саме технічна документація, а не академічні праці, стає первинним джерелом їхньої фіксації.

Мета роботи – обґрунтувати статус документації до ПЗ як окремого типу текстів зі специфічною жанровою стратифікацією та відмінними лінгво-прагматичними характеристиками.

Виклад основного матеріалу. Дослідження фокусується на технічній документації з високою щільністю термінології та прагматичною спрямованістю (Synko & Peleshchyshyn, 2020). Вона утворює ієрархію: документація вимог, архітектурна, для розробників (*API references*) та користувачка. Найбільший інтерес становить документація розробників із її

«гібридним синтаксисом» – інтеграцією коду в речення та запозиченням термінів з ідентифікаторів (Antoniol та ін., 2025). Еволюція жанрів (напр., *Rust*) веде до «виконуваної документації» (*executable documentation*), де текст поєднується з кодом у динамічне середовище.

Висновки. Технічна документація до ПЗ є самостійним типом спеціальних текстів, відмінним від наукового дискурсу. Охоплюючи широкий спектр жанрів, вона є фронтисом термінотворення, де лексичні одиниці стають кодифікованими термінами.

Перспективи дослідження полягають у корпусному аналізі жанрів технічної документації для виявлення структурно-семантичних моделей творення лексики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Antoniol, G., Canfora, G., Casazza, G., De Lucia, A., & Merlo, E. (2025). Recovering Traceability Links Between Code and Documentation: A Retrospective. *IEEE Transactions on Software Engineering*, 51(3), 825–832. <https://doi.org/10.1109/TSE.2025.3534027>
2. Synko, A., & Peleshchyn, A. (2020). Software development documenting – documentation types and standards. *Scientific journal of the Ternopil national technical university*, 98(2), 120–128. https://doi.org/10.33108/visnyk_tntu2020.02.120

НАЙТИПОВІШІ ЛІВОБІЧНІ КОЛОКАЦІЇ З ЛЕКСЕМОЮ *AUTHORITY* (НА МАТЕРІАЛІ ВНС)

Боярський Павло,

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. У сучасній корпусній лінгвістиці все більшого значення набуває дослідження лексичних зв'язків між словами, зокрема, колокацій, які відображають типові моделі сполучуваності лексем у реальному мовленні (Бобкова, 2014). Аналіз останніх дозволяє виявити закономірності функціонування лексичних одиниць у будь-якій мові та їхні семантичні відтінки.

Актуальність дослідження. Особливий інтерес в англійській мові становить вивчення лівобічних колокацій (ЛК), тобто слів, що найчастіше передують певній лексемі, оскільки вони часто виконують роль семантичних модифікаторів і формують контекстуальне значення досліджуваної одиниці. У цьому зв'язку

виявлення й вивчення найпоширеніших ЛК з *authority*, яка вживається в політичному, соціальному, правовому та академічному типах дискурсу, є надзвичайно актуальним.

Мета дослідження. Мета розвідки полягає у встановленні найтипівіших лівобічних колокацій з лексемою *authority* на матеріалі BNC, що уможливить визначення важливих складових обсягу її значення в англійській мові.

Наукові результати. Зазвичай, перший компонент у ЛК з англійськими іменниками представлений прикметником, тож і для *authority* є типовою сполучуваність із прикметниками або іменниками/числівниками у функції означення. На матеріалі BNC (<https://www.english-corpora.org/bnc/>) виявлено 18091 контекст із 2072 текстів для аналізованої лексичної одиниці. Найчастотнішими ЛК для *authority* є такі: *local+* (4111), *health+* (1521), *education+* (412), *national+* (329), *Rivers+* (289), *police+* (233), *central+* (207), *regional+* (206), *planning+* (203), *water+* (158), *public+* (123), *political+* (118), *district+* (107), *services+* (105), *energy+* (100). Решта зустрічається менше, ніж 100 разів. До найтипівіших належать ті, що характеризують рівень влади (*local, national, central, regional, district*) або галузі/сфери людської життєдіяльності (*health, education, police, planning, water, services, energy*).

Висновки. Найтипівіші ЛК з лексемою *authority* на матеріалі BNC акцентують на таких важливих складових обсягу її значення, як рівень і спрямованість повноважень органів влади.

Перспективи дослідження. Вивчення правобічних колокацій з лексемою *authority* репрезентативне щодо широкого спектра дій, притаманних для реалізації повноважень органів влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобкова, Т.В. (2014). Концепція колокації: корпусний підхід. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*, 10(2), 42–45.
2. *British National Corpus* (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/>

ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДІВ СЕМАНТИЧНОГО АНАЛІЗУ В КОРПУСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ ПІД ВПЛИВОМ ШІ

Василенко Оксана,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри германських мов і міжкультурної комунікації

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Традиційна корпусна лінгвістика тривалий час базувалася на частотних словниках та конкордансах (пошуку слова в контексті). Поява архітектури Transformer та моделей типу BERT змінила парадигму: тепер ми

аналізуємо не просто вживання слова, а його математичну модель у багатовимірному просторі.

Актуальність дослідження. Навідміну від традиційних методів корпусної лінгвістики (пошук за лемами, частотні списки), які часто ігнорували багатозначність і контекст, використання трансформерів та контекстуальних ембеддингів відкриває шлях до точного аналізу іронії, метафор та прихованих сенсів у великих масивах даних завдяки використанню паралельного аналізу всіх елементів вхідної послідовності. ШІ стає єдиним інструментом, що дозволяє лінгвісту проводити ґрунтовні дослідження в реальному часі, фіксуючи актуальні зміни.

Мета дослідження. Метою роботи є вивчення нових автоматизованих методів семантичного аналізу в корпусній лінгвістиці.

Наукові результати. Сучасні моделі (Contextual Embeddings) створюють різні вектори для одного слова залежно від сусідніх слів. Це дозволяє автоматично розрізняти омоніми та відтінки значень у величезних корпусах без ручної розмітки. Порівняння корпусів різних десятиліть дозволяє математично точно зафіксувати момент, коли слово змінило емоційне забарвлення або значення (наприклад, еволюція слова «ефір» від фізики до медіа). Використання нейромережових моделей додає лінгвістичним дослідженням верифікованості, оскільки дослідник отримує математично обґрунтовану модель семантичних зв'язків. Таку модель можна перевірити на різних корпусах даних: до речі, ШІ здатний виокремити приховані оцінні судження в текстах масмедіа, аналізуючи типові епітети, що супроводжують певне поняття.

Висновки. Штучний інтелект не замінює лінгвістичний аналіз, а масштабує його. Впровадження нейронних мереж у корпусну лінгвістику дозволяє перейти від описового вивчення мови до предиктивного та глибинного моделювання мовної картини світу.

Перспективи дослідження. Подальший розвиток досліджень передбачає використання ШІ як прозорого аналітичного інструмента, а не просто генератора відповідей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Jacob, D., Ming-Wei C., Kenton, L., & Toutanova, K. (2019). BERT: Pre-training of Deep Bidirectional Transformers for Language Understanding. *Proceedings of the 2019 Conference of the North American Chapter of the Association.*

БІБЛЕЇЗМИ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ

Вдовиченко Лілія,

*старший викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Біблія як культурний код є універсальним прецедентним феноменом, тобто компонентом знань, позначення і зміст якого добре відомі (Дзера, 2017). На думку R. Leppihalme, знання Біблії є основою культурного консерватизму, що сприяє комунікації між людьми попри вікові, расові, географічні та класові бар'єри (Leppihalme, 1997). Біблійні афоризми як стійкі словосполучення, що походять із текстів Святого Письма і стали крилатими виразами, становлять неоціненну частину фразеологічного фонду багатьох європейських мов, тому їх дослідження у сучасному мовознавстві сприяє відображенню національно-культурної специфіки світобачення народу.

Актуальність дослідження. Дослідження біблеїзмів надзвичайно актуальне для філологів, оскільки вони становлять значну частину фразеологічного фонду будь-якої мови та відображають історичну, лінгвістичну та культурну спадщину. Так, біблійні вислови в українській мовній картині світу розглядають як народні: саме тому деякі оповідачі навіть не здогадуються про біблійне походження афоризмів, як от: *“блудний син/fils prodigue”* (Луки, 15:11-32), *“умивати руки/s'en laver les mains”* (Матвія, 27:24), *“бачити соломинку в оці ближнього і не бачити колоди у власному/la paille et la poutre dans l'œil du voisin”* (Матвія, 7:3), *“око за око і зуб за зуб/œil pour œil, dent pour dent”* (Левіт, 24:20), *“нести свій хрест/porter sa croix”* (Матвія, 16:24), *“голос волаючого в пустелі/une voix crie dans le désert”* (Матвія, 3:3). Ці біблійні фразеологізми, збагачуючи мову метафоричністю, функціонують у повсякденному, художньому, публіцистичному та науковому дискурсах, при цьому зберігаючи глибокий культурно-релігійний підтекст (Івасишина, 2022).

Мета дослідження. Метою роботи є визначення поняття «біблеїзм», а також аналіз його семантичної структури, що дозволяє глибше зрозуміти мовні процеси в контексті культурних змін.

Наукові результати. Таким чином, «біблеїзми – це окремі слова та фразеологізми (в широкому розумінні цього терміна, включно з прислів'ями і приказками), що, відірвавшись від біблійного тексту, широко вживаються в мовленні, побутовому й літературному» (Зорівчак, 2005). Саме тому порівняльний аналіз семантичної структури біблеїзмів різних лінгвокультур дозволяє виявити як універсальні, так і національно-специфічні особливості їхньої семантики, структури, образності та прагматики.

Висновки. Отже, дослідження біблеїзмів у фразеологічних системах різних мов дозволяє не лише поглибити теоретичне розуміння механізмів культурної спадкоємності, а й мати практичне значення для перекладознавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзера, О. (2017). *Біблійна інтертекстуальність і переклад: англо-український контекст*: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 490 с.
2. Зорівчак, Р. (2005). *Боліти болем слова нашого...* Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка. 295 с.
3. Івасишина, Т. (2022) Когнітивно-прагматичний потенціал біблійних афоризмів. *International Journal of Slavic Studies*, 4, 97–110.
4. Leppihalme, R. (1997). *Cultural Bumps. An Empirical Approach to the Translation of Allusions*. Clevedon-Philadelphia-Toronto: Multilingual Matters Ltd. 259.

КОРПУСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Дегрик Ігор,

*аспірант кафедри української мови та методики її навчання
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*

Науковий керівник: *Шуляк Світлана* – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Постановка проблеми. «Корпус текстів постає безцінним ресурсом для отримання валідних та достовірних висновків з урахуванням специфіки використання мови її носіями, а також інтра- та екстралінгвістичної інформації» (Рубана, 2022, с. 299).

Актуальність дослідження. «Створення і аналіз корпусів текстів відкриває нові перспективи для проведення лінгвістичних досліджень, допомагає виявити зміни, які відбуваються в мові під впливом різноманітних зовнішніх факторів» (Войтко, 2014, с. 208).

Мета дослідження. Метою роботи є визначення ролі корпусів текстів як інструмента для отримання об'єктивних та достовірних результатів у лінгвістичних дослідженнях. Дослідження спрямоване на виявлення можливостей корпусного підходу для аналізу мовного матеріалу, опису перекладних еквівалентів, а також простеження змін у мові під впливом зовнішніх чинників і тенденцій розвитку суспільства.

Наукові результати. Обґрунтовано унікальність корпусів текстів для лінгвістичних досліджень, що дозволяють враховувати особливості мовлення носіїв та різноманіття мовних і позамовних чинників. Описано основні етапи побудови корпусу: попереднє редагування, стандартизацію, нормалізацію, уніфікацію, обробку та постредагування текстів.

Висновки. Корпус текстів є унікальним ресурсом для отримання достовірних результатів лінгвістичних досліджень, оскільки дозволяє враховувати особливості мовлення носіїв та широкий спектр мовних і позамовних чинників. Так, «поліфункціональність мовних корпусів є поштовхом для появи нових гібридних видів корпусів, які поєднують в собі ознаки кількох традиційних типів; незважаючи на багатовекторність у вивченні мовних корпусів, процес конструювання будь-якого мовного корпусу є сталим і поетапним» (Рубана, 2022, с. 299).

Перспективи дослідження. Перспективними напрямками є розширення багатомовних корпусів і інтеграція корпусних даних у системи перекладу для підвищення якості автоматизованих мовних технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Войтко, Г. (2014). Корпусна лінгвістика: історія формування і перспективи розвитку. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 5, 208–212.

2. Рубана, Є. (2022). Конструювання лінгвістичного корпусу: від теорії до практики (на матеріалі німецької фахової мови архітектури та будівництва). *Publishing House “Baltija Publishing”*, 290–314.

КОРПУСНИЙ ПІДХІД У КОНТЕКСТІ ЛІМІНАЛЬНИХ ЗОН МІЖ СМИСЛОМ ТА АБСУРДОМ

Довгань Олексій,

кандидат філологічних наук,

викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Корпусний підхід репрезентативний в контексті вивчення феномена лімінальності, стрижневими чинниками формування зон якого є абстрагована номінація, прагматична невизначеність, розмитість референтів та ритуалізовані дискурсивні конструкції (Agiel, 2026). Інтеграція окреслених компонентів зумовлює інтерпретаційну дифузність, у межах якої смисл не зникає повністю, а переходить у межовий стан, наближаючись до абсурдизації без повної втрати комунікативної функції (Bollard, 2025).

Мета роботи. Метою роботи є вивчення ролі текстових корпусів у дослідженні лімінальних зон між смислом та абсурдом, а також особливостей роботи з цими категоріями в контексті теоретичних та прикладних досліджень.

Наукові результати. Здійснено лінгвістичний аналіз лімінальних зон між смислом і абсурдом у сучасному українському політичному інтернет-дискурсі. Актуалізація нейромережових мовних моделей як допоміжного аналітичного інструмента засвідчила, що таким зонам притаманна інтенсивна варіативність та

нестійкість інтерпретацій. Останнє дозволило розглядати інтерпретаційні збої вищезазначених моделей допоміжним індикатором дестабілізації смислу, разом із цим увиразнюючи поточну обмеженість автоматизованої мовної обробки в аналізі прагматично й культурно зумовлених аспектів політичного інтернет-дискурсу. Також проведений аналіз засвідчив сталу й системну природу лімінальності в контексті полісистеми політичної онлайн-комунікації.

Висновки. Отже, вищезазначені результати представленого дослідження розширюють уявлення про механізми побутування українського політичного інтернет-дискурсу. Окрім того, продемонстровано аналітичний потенціал категорії лімінальності для сучасних славістичних і дискурсивних студій. Акцентовано увагу на тому, що її не доцільно тлумачити випадковим порушенням смислу, оскільки вона формується на підґрунті повторюваних семантичних та прагматичних механізмів, виконуючи функціональну роль у процесах політичного смислотворення.

Перспективи дослідження пов'язані з поєднанням якісного лінгвістичного аналізу з контрольованим використанням нейромережових інструментів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ariel, N., & Riesenfeld, D. (2026). AI and clichés. *AI & Society*, 1–13. <https://doi.org/10.1007/s00146-025-02729-5>
2. Bollard, K. (2025). *The power of empty places: From megalithic monuments to social media*. Taylor & Francis.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА

Квашук Іван,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Корпусна лінгвістика традиційно покладається на ручний або напівавтоматичний аналіз великих масивів автентичних текстів для виявлення закономірностей уживання мови. Зростання обсягів даних і складність завдань (семантична анотація, прагматичний аналіз, діахронічні дослідження) роблять класичні методи малоефективними. Штучний інтелект (ШІ) (зокрема, великі мовні моделі (LLM) і інструменти обробки природної мови (NLP)), пропонує автоматизацію, проте продукує проблему інтеграції та випрацювання методології роботи. Йдеться про те, як поєднати емпіричну точність корпусів з

інтерпретаційними можливостями ШІ, уникнувши при цьому упереджень, галюцинацій і втрати прозорості (Pace-Sigge, 2018, с. 112–115).

Актуальність дослідження. Сучасний розвиток генеративного ШІ радикально змінює лінгвістичні дослідження: так, LLM дозволяють обробляти мільярди токенів, автоматизувати анотацію та генерувати гіпотези. Останнє особливо важливо в умовах цифровізації мови та появи гібридних (людина + ШІ) текстів. Водночас брак інтеграції цих технологій з корпусними методами призводить до зниження відтворюваності результатів і етичних ризиків.

Мета дослідження. Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів взаємодії ШІ і корпусної лінгвістики, визначення переваг, обмежень та оптимальних моделей їхньої інтеграції.

Наукові результати. Історично зв'язок між корпусною лінгвістикою та ШІ сягає психолінгвістичних теорій поширення активації та лексичного праймінгу, які лягли в основу семантичних мереж і сучасних мовних моделей (Pace-Sigge, 2018, с. 78–85). Сьогодні ця технологія активно впроваджується в корпусний аналіз: так, інструменти на кшталт ChatAI в AntConc дозволяють формувати корпуси природною мовою, автоматично інтерпретувати KWIC-конкорданси, колокації та n-грами, суттєво знижуючи когнітивне навантаження дослідника та навчаючи (Anthony, 2025, с. 13–15).

Висновки. Генеративний ШІ успішно застосовується для семантичної та прагматичної анотації, створення DIU-корпусів і порівняння людських та машинних текстів. Якість анотацій часто наближається до людської, однак вимагає обов'язкового контролю через проблеми з контекстом і багатозначністю.

Перспективи подальших досліджень. Подальші роботи мають зосередитися на розробці спеціалізованих моделей для менш представлених мов, підвищенні прозорості та відтворюваності ШІ-інструментів, етичних аспектах та інтеграції корпусної грамотності як основи критичної цифрової грамотності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Anthony, L. (2025). Integrating AI technology into corpus-based language learning through ChatAI (p. 10–19). *Computer Assisted Language Learning*. Advance online publication.
2. Pace-Sigge, M. (2018). Spreading activation, lexical priming and the semantic web: Early psycholinguistic theories, corpus linguistics and AI applications (p. 78–115). Palgrave Macmillan.

АСОЦІАТИВНИЙ КОРПУС ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ

Куцос Ольга,

кандидат філософських наук,

викладач гуманітарних дисциплін у Приватному фаховому навчальному закладі
«Одеський коледж комп'ютерних технологій та дизайну “Сервер”»

Постановка проблеми. Вивчення національного характеру залишається недостатньо формалізованим і потребує переходу від описових етнопсихологічних характеристик до об'єктивних лінгвістичних методів. Найбільш репрезентативним джерелом для цього є асоціативні корпуси (словники), що фіксують несвідомі зв'язки у мовній свідомості етносу. Головною проблемою є розробка алгоритму, що дозволяє конвертувати розрізнені асоціативні реакції у цілісну модель національної ідентичності.

Актуальність. У межах корпусної лінгвістики асоціативний тезаурус постає як динамічна база, що відображає реальний стан колективної пам'яті та ціннісних орієнтирів. Це дозволяє верифікувати латентні риси національної ідентичності на великих масивах даних.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні методики психосемантичного моделювання як інструменту системної реконструкції структури українського національного характеру на основі асоціативних даних.

Наукові результати. В основі дослідження лежить авторський метод дворівневого психосемантичного моделювання (Куцос, 2022). Застосування методики до різних сегментів українського асоціативного корпусу – наприклад, концептів БОРОТЬБА, ПРАГНЕННЯ, РОЗВИТОК (Куцос, 2023) – підтверджує її дієвість. Модель розмежовує раціональні дефініції та ціннісні установки, виявляючи ієрархію етичних і вольових пріоритетів.

Висновки. Асоціативний корпус є репрезентативним джерелом для реконструкції національного характеру. Психосемантичне моделювання перетворює лінгвістичний масив на структуровану карту національної ідентичності, де кожна асоціація має верифіковане місце в системі етнічних констант.

Перспективи дослідження. Подальша робота вбачається у моніторингу трансформацій асоціативного корпусу для відстеження динаміки змін у структурі українського національного характеру під впливом глобальних соціокультурних викликів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Куцос, О. І. (2023). Концепти на позначення дій і процесів в українській мовній свідомості: психосемантичне моделювання концептуального поля. *Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного*

педагогічного університету імені Івана Франка, 64(1), 295–299.

2. Куцос, О. І. (2022). Психосемантичне моделювання концептуального поля мегаконцепту «Національний характер» (на матеріалі асоціативних словників). *Нотатки сучасної науки*, (3), 25–26.

ЧАСТОТНІСТЬ І КОЛОКАЦІЙНА РОЗГАЛУЖЕНІСТЬ ЛЕКСЕМ *POLYURETHANE/POLYURETHANES* У КОРПУСАХ BNC ТА COCA

Леміш Павло,

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Леміш Наталія,

*доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології,
професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Глобалізація й цифровізація суспільства детермінують пришвидшення обробки інформації, зокрема й у наукових дослідженнях. Кількісні та якісні показники у цьому контексті дозволяють виявляти й верифікувати тенденції (у т. ч. мовні) та значущість тих чи тих феноменів, дій, стратегій.

Актуальність дослідження. Результати наукових лінгвістичних досліджень, здобуті з використанням корпусного підходу, характеризуються вищим ступенем об'єктивності (Степанов & Могильник, 2025), оскільки механічне опрацювання великих масивів текстів не лише позбавлене індивідуального втручання вченого, а й достовірно віддзеркалює актуальну картину щодо місця кожного поняття та його реалізації в різних мовах.

Мета дослідження. Метою цієї розвідки є встановлення частотності та колокаційної активності лексем *polyurethane/polyurethanes* у корпусах BNC і COCA як найрепрезентативніших для англійської мови. Отримані дані слугуватимуть джерелом ілюстрування майбутнього тлумачного словника хімічних термінів на позначення матеріалів і виробничих процесів поліуретанів.

Наукові результати. Аналіз корпусів BNC (<https://www.english-corpora.org/bnc/>) і COCA (<https://www.english-corpora.org/coca/>) засвідчив, що лексема *polyurethane* у BNC зустрічається 93 рази, *polyurethanes* – 6, коли в COCA – 653 рази та 26 відповідно. Ілюстративний матеріал для контекстів *polyurethane/polyurethanes* у BNC складає 51 текст, у COCA – 427 текстів. Такі дані безпосередньо демонструють вузьку спеціалізованість зазначеного терміна і завдяки цьому можливість чіткого визначення обсягу його значення. Останній найкраще формується через вивчення найчастотніших колокацій. Серед

найактивніших лівобічних для *polyurethane/polyurethanes*: *clear+*, *matt+*, *eggshell+*; правобічних: *+foam*, *+varnish*, *+coating*.

Висновки. Лексеми *polyurethane/polyurethanes* у корпусах BNC і COCA не є частотними, а їхня колокаційна розгалуженість є низькою.

Перспективи дослідження. Передбачається проведення аналогічних розвідок для термінів, похідних від *polyurethane/polyurethanes*, на базі BNC і COCA з метою розширення ілюстративної бази майбутнього словника хімічних термінів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Степанов, В., Могильник, А. (2025). Потенціал корпусних технологій у вивченні фразеологізмів та сленгізмів. *Філологічні трактати*, 17(1), 63–77.
2. *British National Corpus* (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc>
3. *Corpus of Contemporary American English* (COCA). URL: <https://www.english-corpora.org/coca>

КОРПУСНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ СЕМАНТИЧНИХ ВИЗНАЧЕНЬ У КОНТЕКСТІ РОЗУМІННЯ АНГЛІЙСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕРМІНІВ

Ляшенко Сергій,

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. У процесі моделювання семантичних визначень англійських і українських лінгвістичних термінів значущим є корпусний підхід. Саме на його базі репрезентативним є вивчення механізмів формування, осмислення й інтерпретації термінологічних одиниць.

Мета роботи. Метою роботи є вивчення корпусного підходу у локалізації й описі генези вищезазначених одиниць, а також особливостей роботи з ними в контексті теоретичних та прикладних досліджень.

Наукові результати. Дослідження показало, що семантична структура термінів у галузі лінгвістики відображає не лише наукову логіку категоризації понять, а й національно-культурну специфіку мислення. Остання зумовлює різницю у способах номінації, у структурі дефініцій та у типах зв'язків між термінами в англійській і українській мовах. Саме тому розуміння терміна як багатовимірного семантичного утворення передбачає розгляд його не тільки з погляду формально-логічного визначення, а й через призму когнітивних процесів,

асоціативних зв'язків і контекстуального вживання (корпусний вимір).

Висновки. Отже, семантичне моделювання є необхідним інструментом для глибшого пізнання лінгвістичних термінів, оскільки воно забезпечує можливість цілісного аналізу їхньої внутрішньої структури, когнітивних основ і культурних детермінант. Саме через моделювання стає можливим досягнення концептуальної еквівалентності між англійською та українською терміносистемами, що відкриває перспективи для створення уніфікованого підходу до визначення понять у сучасній лінгвістиці. Таким чином, лінгвістичні терміни постають не лише елементами наукової мови, а й ключовими компонентами когнітивного простору науки, що формують, структурують і відображають еволюцію людського пізнання та мовної свідомості.

Перспективи дослідження пов'язані з автоматизованим моделюванням семантичних визначень для двомовних лінгвістичних словників на основі корпусного аналізу та нейромережових технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Mickus, T. (2021). Distributional semantics and the lexicon: A structured review. *Journal of Language Modelling*, 9(2), 235–270.
2. Parisi, B. (2021). *Contagious architecture: Computation, aesthetics, and space*. MIT Press.

ВЕБ-ОРІЄНТОВАНИЙ КОРПУСНИЙ АНАЛІЗ ОФІЦІЙНОГО ДИСКУРСУ: ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ VOYANT TOOLS ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВИННОГО КОНТЕНТУ

Матвєєва Світлана,

*доктор філологічних наук, професор,
заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності,
професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Перехід лінгвістики до «швидких даних» вимагає автоматизації збору та розмітки динамічних корпусів для оперативного моніторингу офіційного дискурсу без втрати аналітичної точності.

Актуальність дослідження. Аналіз політичної комунікації в реальному часі є стратегічним завданням. Платформа Voyant Tools (Sinclair & Rockwell, 2024) пропонує ефективні рішення для «дистантного читання» та візуалізації мовних даних безпосередньо з веб-джерел (Jockers, 2017).

Мета дослідження – апробувати методіку корпусного аналізу українського офіційного контенту за допомогою Voyant Tools, використовуючи пряму індексацію URL-адрес; визначити ефективність для флективних мов.

Наукові результати. Об'єктом аналізу став розділ «Останні новини» сайту Президента України (Президент, 2026).

Алгоритм роботи з ресурсом передбачає такі кроки:

- 1) імпорт даних – введення URL безпосередньо у поле завантаження, що дозволяє системі автоматично зчитувати текстовий шар сторінки;
- 2) параметризацію – вибір української локалізації інтерфейсу та налаштування списків стоп-слів для підвищення точності аналізу;
- 3) корпусну дескрипцію – обчислення лексичної щільності, середньої довжини речень та виявлення ключових токенів.

Доведено адаптивність Voyant Tools до української мови: функція Cirrus візуалізує домінантні концепти, Trends відображає динаміку частотності, а Contexts – прагматичні відтінки лексем. Виявлені обмеження (заміна лематизації стемінгом та «плинність» контенту) потребують ручної верифікації та архівації даних для порівняння.

Висновки. Використання Voyant Tools для аналізу офіційних державних ресурсів відкриває нові можливості для політичної лінгвістики та цифрової гуманітаристики в Україні. Це дозволяє оперативно виявляти вектори офіційної риторики, уникаючи ресурсозатратного створення статичних корпусів.

Перспективи дослідження. Розробка україномовних модулів лематизації для відкритих платформ та компаративний аналіз дискурсу світових лідерів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Jockers, M.L. (2017). *Macroanalysis: Digital Methods and Literary History*. University of Illinois Press.
2. Sinclair, S., & Rockwell, G. (2024). *Voyant Tools* (Version 2.6). <https://voyant-tools.org> (дата звернення: 13.02.2026).
3. Президент України (2026). *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. <https://www.president.gov.ua/news/last> (дата звернення: 13.02.2026).

**НАЗВИ СПОРІДНЕНОСТІ
В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ:
АЛОМОРФНІ ТА ІЗОМОРФНІ РИСИ
(НА МАТЕРІАЛІ ПАРАЛЕЛЬНОГО КОРПУСУ РОМАНУ ДЖ. К. РОУЛІНГ
«ГАРРІ ПОТТЕР І ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ»)**

Моїсєєнко Вадим,

*магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Назви спорідненості належать до ядра лексико-семантичної системи мови та репрезентують базові соціокультурні концепти, пов'язані з моделлю сім'ї та поколінною ієрархією.

Актуальність дослідження. Корпусний підхід дає змогу емпірично дослідити функціонування родинної лексики та виявити закономірності її перекладного відтворення (Baker, 1995).

Мета дослідження. Виявлення ізоморфних і аломорфних рис у системі назв спорідненості в англійській та українській мовах на матеріалі паралельного корпусу художнього тексту.

Наукові результати. Матеріалом дослідження став англо-український паралельний корпус роману Дж. К. Роулінг (6100 вирівняних рядків). Зафіксовано 360 родинних термінів у 332 рядках. Найчастотнішими є *uncle* (75), *house* (47), *aunt* (41). Аналіз засвідчив семантичну ізоморфію базових категорій (*mother* – *мати*; *father* – *батько*) та структурну аломорфію в деталізації поколінних зв'язків. Показовим є випадок *great-uncle*: у корпусі зафіксовано варіанти *great-uncle* (2) та *greatuncle* (1). Остання форма не відповідає сучасній британській нормі й імовірно пов'язана з технічною обробкою тексту. Український відповідник (*двоюрідний дід*) демонструє аналітичну модель передачі поколінної дистанції. Окремі перекладацькі рішення засвідчують тенденцію до експлікації родинного статусу персонажів, що узгоджується з класифікаціями перекладацьких трансформацій (Максимов, 2012).

Висновки. Назви спорідненості характеризуються поєднанням семантичної ізоморфії та структурної аломорфії, а корпусний аналіз забезпечує об'єктивність кількісних результатів.

Перспективи дослідження. Подальший аналіз передбачає систематизацію перекладацьких трансформацій і використання цифрових інструментів для зіставлення людського та машинного перекладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Baker, M. (1995). Corpora in translation studies: An overview and some suggestions for future research. *Target*, 7(2), 223–243.
2. Максимов, С. Є. (2012). *Практичний курс перекладу (англійська та українська мови)*. Ленвіт.

ВЖИВАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ АКТИВНОГО ТА ПАСИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ В РОМАНІ ДЖ. К. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ» ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: КОРПУСНИЙ ПІДХІД

Нижник Віра,

*магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Вивчення лексики на позначення перцепції у сучасному перекладознавстві потребує залучення методів цифрової гуманітаристики для точної ідентифікації міжмовних відповідників. У центрі уваги – самотність вербалізації активного та пасивного сприйняття у магічному реалізмі Дж. К. Роулінг.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю об'єктивізації аналізу індивідуально-авторського стилю через застосування паралельних корпусів, що дозволяє відійти від інтуїтивного пошуку трансформацій до статистично обґрунтованих закономірностей (Baker, 2023).

Мета роботи – виявити семантичні та синтаксичні особливості англійських дієслів сприйняття та проаналізувати стратегії їхнього відтворення в українському перекладі В. Морозова.

Наукові результати. Дослідження на базі паралельного корпусу продемонструвало домінування дієслів пасивного сприйняття (*see, hear*), що формує позицію головного героя як спостерігача. Виявлено, що при відтворенні інтенсивності активної перцепції (*glance, peer*) основною стратегією є префіксація (*зизнути, вглядітися*), яка нівелює типологічний аломорфізм мов (Munday & Hatim, 2022). Синтаксичний аналіз підтвердив тенденцію до декомпресії: англійські конструкції Complex Object трансформуються в українські складнопідрядні речення, зберігаючи при цьому перцептивну модальність оригіналу (Saldanha &

O'Brien, 2022).

Висновки. Корпусний підхід довів, що український переклад адаптує аналітичні структури оригіналу до синтетичного ладу мови через морфологічну розгалуженість.

Перспективи дослідження полягають у розширенні методології на матеріал аудіовізуальних адаптацій творів про Гаррі Поттера.

ЛІТЕРАТУРА

1. Baker, M. (2023). Rethinking translation: Corpus-based studies in the digital age. Routledge.

2. Munday, J., & Hatim, B. (2022). Translation: An advanced resource book for students (3rd ed.). Routledge.

3. Saldanha, G., & O'Brien, S. (2022). Research methodologies in translation studies. Routledge.

ЗВУКОНАСЛІДУВАЛЬНІ ДІЄСЛОВА В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ: АЛОМОРФНІ Й ІЗОМОРФНІ РИСИ (НА МАТЕРІАЛІ ПАРАЛЕЛЬНИХ КОРПУСІВ)

Новак Вероніка,

*магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Однією з важливих проблем сучасної лінгвістики є систематичне вивчення ономотопеїчної лексики як універсального механізму відображення звукової реальності в мові. Звуконаслідувальні дієслова є частиною згаданої лексики, бо містять семантичні маркери конкретних звукових подій (звук голосу тварин, шуми природних явищ тощо).

Актуальність дослідження. В науковій літературі ономотопеїчні одиниці розглядають частиною *звукосимволізму* – універсального явища природи мови, що відображає прямий зв'язок між звуковими властивостями джерела і мовними формами, які їх описують. Особливе значення вони набувають, коли йдеться про збір корпусних даних, які дозволяють зіставляти реальні вживання дієслів звучання в різних мовних контекстах (Валігура, 2020, с. 32).

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз лексичних, семантичних і структурних характеристик дієслів на позначення звучання в англійській і

українській мові, а також виявлення їх ізоморфних та аломорфних рис на основі даних паралельних корпусів.

Наукові результати. Звуконаслідувальні дієслова в англійській і українській мовах утворюють групи лексем, семантична структура яких тісно пов'язана з характеристиками звукових явищ. У багатьох випадках англійські дієслова (*buzz, murmur, growl* тощо) мають прями семантичні відповідники в українській (*дзижчати, бурмотіти, гриміти*), що є прикладами ізоморфних співвідношень між мовами. Водночас у деяких випадках однакові семантичні значення реалізуються через різні формальні моделі та словотвірні механізми, що є проявом аломорфізму у міжмовних відповідностях.

Висновки. Дієслова, що позначають звучання, становлять важливий об'єкт для зіставного лінгвістичного аналізу, оскільки вони поєднують фонетичні та семантичні характеристики, що мають чіткі когнітивно-семантичні маркери.

Перспективи дослідження. Подальше розширення досліджень передбачає створення спеціалізованих семантично розмічених корпусів для ономапопейчних дієслів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Валігура, О. Р., & Охріменко, В. О. (2020). Специфіка сучасних досліджень ономапопейчної лексики. *Записки з ономастики*, 22, 31–43.

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ МОДЕЛІ АБСТРАКТНИХ ІМЕННИКІВ ІЗ СУФІКСАМИ *-HOOD, -SHIP* ТА *-DOM*: ЛЕКСИКОГРАФІЧНА ТА КОРПУСНА ВЕРИФІКАЦІЯ

Орлова Юлія,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Саттарова Мирослава,

аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Дослідження суфіксальних дериватів, що відображають формування абстрактної номінації в середньоанглійський період, є важливим напрямом дослідження діакронічного мовознавства.

Актуальність дослідження зумовлена застосуванням корпусного підходу для здійснення системного опису історичних словотвірних процесів та верифікації механізмів формування абстрактної номінації.

Метою дослідження є вивчення специфіки функціонування суфіксальних словотвірних моделей абстрактної номінації у середньоанглійській мові та

основних тенденцій їх семантичного розвитку.

Наукові результати. Нами сформований реєстр з 93 середньоанглійських іменникових дериватів (із суфіксом *-hood* (20 одиниць), *-ship* (66), *-dom* (7)), які скласифіковано за типами твірних основ та семантичними моделями розвитку їх значень: N + *-hood* → “статус” (*kinghood*), Adj + *-hood* → “якість/властивість” (*falsehood*), N + *-ship* → “соціальний статус/інституційна роль” (*clerkship*) та ін.

Висновки. На підставі аналізу лексикографічних джерел встановлено хронологію появи дериватів та динаміку їх семантичного розвитку. Залучення історичних корпусів дозволило уточнити типові контексти їх функціонування та виявити домінантні словотвірні та семантичні моделі.

Перспективи дослідження передбачають вивчення продуктивності інших суфікальних формантів як засобів творення лексико-словотвірного типу абстрактних назв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Corpus of Middle English Prose and Verse.
URL: <https://quod.lib.umich.edu/c/cme/browse.html>
2. Helsinki Corpus of English Texts.
URL: <https://varieng.helsinki.fi/CoRD/corpora/HelsinkiCorpus>
3. Middle English Compendium. URL: <https://quod.lib.umich.edu/m/middle-english-dictionary>
4. Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com/?tl=true>

ЕВОЛЮЦІЯ ЖАНРУ КУЛІНАРНОГО РЕЦЕПТА (НА МАТЕРІАЛІ КОРПУСУ КУЛІНАРНИХ КНИГ)

Пархоменко Андрій,

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Леміш Наталія* – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології, професор кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Традиційний кулінарний рецепт є суто інструктивним текстом із чіткою структурою, проте з розвитком медіа рецепт зазнав трансформацій, перетворившись на складний наратив (сторітелінг), що містить поради, відображає авторські емоції тощо (Залужна, 2023). Отже, постає потреба в лінгвістичному описі такої трансформації, визначенні мовних засобів, що

її забезпечують (Diamanti, 2025).

Актуальність дослідження. Використання корпусів дозволяє об'єктивно підтвердити зміни, які раніше визначали лише «інтуїтивно». Аналіз великого масиву даних дасть змогу підтвердити, чи насправді наразі відбувається перехід від «рецепта-алгоритму» до «рецепта-розповіді», «рецепта-поради».

Мета дослідження – простежити еволюцію жанрових особливостей кулінарного рецепта, виявити зміни в його лексичній, граматичній та прагматичній структурі за допомогою інструментів корпусної лінгвістики.

Наукові результати. Корпусний аналіз засвідчив трансформацію жанру рецепта від алгоритму до сторітелінгу, де автор стає не наставником, а партнером. Відбувається демократизація (зниження частотності імперативів на користь інклюзивних форм та інфінітивів), раціоналізація (витіснення побутових мір об'єму метричними тощо), експересивізація (зростання частки оцінної лексики, ад'єктивів-інтенсифікаторів тощо) жанру; глобалізація кулінарного дискурсу (значна кількість засвоєних гастрономічних запозичень свідчить про інтеграцію українського кулінарного простору у світовий).

Висновки. Корпусний аналіз є ефективним інструментом об'єктивного моніторингу мовних змін, він дозволяє верифікувати соціокультурні зміни через кількісні показники частотності слів та граматичних конструкцій. Сучасний кулінарний рецепт втратив свою інструктивну форму, інтегрувавши елементи художнього та рекламного дискурсів.

Перспективи дослідження. Перспективним убачається створення й дослідження корпусів мультимодальних кулінарних рецептів, аналіз взаємодії вербального тексту та візуального ряду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Залужна, О. О., Роллер, А. Ю. (2023). Кулінарний дискурс у парадигмі сучасних лінгвістичних досліджень. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 34(73)(4), 145–149.
2. Diamanti, L. (2025) Culinary Recipes as a Textual Genre: An Analysis of Their Structure and Procedural Instructions. *International Journal of English Linguistics*, 15(2), 139–149.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ПРЕС-СЕКРЕТАРЯ БІЛОГО ДОМУ

Плюта Наталія,

*аспірант, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Алексєєва Ольга* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. З метою досягнення цілей політичного дискурсу в процесі політичної комунікації мовці використовують різноманітні мовні засоби та прийоми. Чим досконаліше людина володіє мовою, тим більш потужний засіб впливу на інших членів суспільства вона має (Шумейко, 2019, с. 119).

Актуальність дослідження. Використання мовних засобів у процесі політичної комунікації достатньо досліджене на матеріалі мовлення політичних лідерів. У той же час, мовлення учасників політичного дискурсу, котрі є службовцями політичних інститутів, наприклад, прес-секретарів Білого дому США, є мало дослідженим.

Мета дослідження. Метою роботи є виокремлення факторів впливу на формування індивідуальної мовної особистості прес-секретаря Білого дому США методами корпусної лінгвістики.

Наукові результати. Матеріалом для дослідження слугували корпуси текстів, сформовані з мовлення прес-секретарів. Аналіз таких корпусів дозволив отримати кількісні дані щодо частотності вживання особових займенників, дієслівних конструкцій із займенником *I* та результатів психографологічного дослідження. Порівняльний аналіз кількісних даних із врахуванням особливостей мовлення та біографій прес-секретарів дозволив зробити висновки щодо факторів впливу на формування ідіолекту кожного з них.

Висновки. Ідіолект прес-секретаря формується під впливом низки факторів, вирішальними з яких є генний рівень, історія соціалізації, гендерні відмінності, а також ступінь акомодатії мови до рівня аудиторії. В окремих випадках вплив можуть мати умови та обставини комунікації.

Перспективи досліджень. Подальші дослідження пов'язуємо з вивченням ролі різноманітних мовних одиниць у вияві індивідуальних рис мовця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шумейко, О. А. (2019). Значення мови для саморозвитку особистості в сучасному українському суспільстві. *Проблеми саморозвитку особистості в сучасному українському соціумі*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. Харків. 117–121. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16939?locale=uk>

КОРПУСНИЙ ПІДХІД ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИКМЕТНИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ АБСОЛЮТНИХ ХАРАКТЕРИСТИК В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКИХ МОВАХ

Побережна Марина,

*магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Сучасна корпусна лінгвістика формує нову дослідницьку оптику у вивченні лексико семантичних категорій, зокрема прикметників на позначення абсолютних характеристик. Йдеться про одиниці, що репрезентують ознаку як граничну, завершену, таку, що концептуалізується поза градуальною шкалою: *dead, perfect, identical, empty*; (*мертвий, досконалий, тотожний, порожній*). Традиційні описові моделі кваліфікують їх як не скалярні, натомість корпусні дані демонструють регулярні відхилення від цієї логіки в реальному мовленні.

Мета дослідження. Метою розвідки є виявлення функціональних моделей уживання абсолютних прикметників в англійських та українських корпусах і встановлення ізоморфних та аломорфних рис їхньої реалізації. Матеріалом слугували дані British National Corpus 2014 та Національного корпусу української мови, а також паралельні фрагменти сучасної художньої прози 2020–2024 років. Застосовано методи корпусного пошуку, частотного аналізу, колокаційного профілювання та контрастивної інтерпретації (Kartal, с. 112).

Наукові результати. Корпусні результати засвідчують, що абсолютні прикметники системно поєднуються з інтенсифікаторами *absolutely, completely, totally* (*абсолютно, цілком, повністю*), що свідчить про прагматичне розширення семантики граничності. В англійській мові фіксується вища частотність інтенсифікаційних конструкцій типу *absolutely perfect*, що корелює з аналітичною морфологічною структурою. Натомість в українській мові градуальність частіше реалізується через лексичні модифікатори або синтаксичне підсилення.

Висновки. Корпусні дані дають підстави розглядати абсолютність

прикметникової семантики як функціонально рухливу категорію, що в реальному мовленні зазнає інтенсифікаційної та прагматичної модифікації, зберігаючи спільне семантичне ядро в обох мовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василевська, Є. В., & Головня, А. В. (2023). Аrtикль в англійській мові та відтворення його при перекладі. <https://doi.org/10.36074/scientia-15.12.2023>
2. Kartal, G. (2025). *A corpus-based analysis of the most frequent adjectives in academic texts.*

ІМЕННИКИ НА ПОЗНАЧЕННЯ МАГІЧНИХ РОСЛИН В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ: АЛОМОРФНІ ТА ІЗОМОРФНІ РИСИ (НА МАТЕРІАЛІ ПАРАЛЕЛЬНИХ КОРПУСІВ)

Продан Оксана,

*магістрант кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Дослідження фітонімічної лексики у фентезійному дискурсі Дж. К. Роулінг дозволяє розкрити когнітивні механізми побудови художнього світу. Проблема полягає у визначенні ступеня еквівалентності при відтворенні авторських номінацій магічних рослин, що потребує зіставного аналізу їхньої структури.

Актуальність дослідження зумовлена застосуванням методів корпусної лінгвістики для об'єктивізації аналізу аломорфних та ізоморфних рис у перекладі магічних номенів, що є важливим для сучасної типології та перекладознавства.

Мета дослідження – виявити семантико-структурні особливості іменників на позначення магічних рослин та стратегії їх відтворення в українському перекладі.

Наукові результати. Корпусний аналіз виявив, що ізоморфні риси проявляються у використанні прямих відповідників для рослин із традиційної міфології (*Mandrake* – *Мандрагора*). Аломорфні риси простежуються у словотворі: англійські композити (*Gillyweed*, *Wolfsbane*) зазнають трансформацій і заміщуються українськими дериватами або ад'єктивними словосполученнями (*Зяброводорості*, *Аконіт*).

Висновки. Аналіз підтвердив, що ключовими стратегіями відтворення магічної флори є функціональна заміна та лексична трансформація, що дозволяє

зберегти прагматику оригіналу при зміні морфологічної структури іменника.

Перспективи дослідження. Полягають у подальшому вивченні динаміки розширення магічної терміносистеми в усіх частинах серії романів авторки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корунець, І. В. (2003). Порівняльна типологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга.
2. Sinclair, J. (2004). *Trust the Text: Language, Corpus and Discourse*. London: Routledge.
3. Яковлева, О. В. (2018). Стратегії відтворення авторських неологізмів у фентезійному дискурсі (на матеріалі романів Дж. К. Роулінг).

КОРПУСНИЙ АНАЛІЗ ЛЕКСЕМ *ІСПИТ* / *ЕКЗАМЕН* У ДИДАКТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Прокопенко Юрій,

*магістр кафедри українського прикладного мовознавства
Львівського національного університету імені Івана Франка*

Науковий керівник: *Мазурик Данута* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка; член Національної комісії зі стандартів державної мови

Постановка проблеми. Термінна варіантність у сфері мовного оцінювання є однією із нагальних проблем сучасної дидактики, зокрема у вимірі навчання та оцінювання української мови як іноземної. У сучасному українському освітньому дискурсі паралельно функціують лексеми *іспит* та *екзамен*, що в СУМ-11 кваліфіковані як абсолютні синоніми, а також значна кількість номінацій суб'єкта іспитування. Відсутність галузевого термінного стандарту зумовлює проблему уточнення використовуваних термінолексем.

Актуальність дослідження. Одним із завдань Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» є сприяння вживанню замість іншомовних українських слів, словосполучень і термінів у разі, якщо в українській мові існують рівнозначні відповідники, а також підвищення рівня обізнаності громадян про них. Активна деколонізація українського лексикону після 2022 року пришвидшила витіснення запозичень, а отже корпусно підтверджена перевага питомого терміна в узусі набуває прямого нормотворчого значення. Корпусна методологія надає стандартизаційним рішенням об'єктивної емпіричної бази.

Мета дослідження. Метою роботи є за допомогою корпусу ГРАК-

19а (Шведова та ін., 2017–2026) та вебплатформи «СоСоСо» (Копотєв та ін., 2012–2026) проаналізувати функціонування цих лексем та визначити пріоритетні номінації.

Наукові результати. Корпусний аналіз виявив переважання терміна *екзамен* до 1917 р. (припускаємо, що йдеться про освітній дискурс Російської імперії); вирівнювання позицій у 1917–1991 рр.), а також різке переважання лексеми *іспит* після 1991 року з прискоренням від 2022 року. Аналіз у «СоСоСо» показав, що *іспит* має ширший спектр прикметникових колокатів і 7 продуктивних конструкційних моделей проти нульової конструкційної продуктивності *екзамену*.

Висновки. Корпусні дані надають об'єктивне емпіричне підґрунтя для унормування термінології у сфері мовного оцінювання, де лексема *іспит* переважає лексему *екзамен*, що обґрунтовує закріплення першої як базового терміна.

Перспективи дослідження. Подальший розвиток досліджень передбачає окремий детальний аналіз цих лексем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шведова, М., фон Вальденфельс, Р., Яригін, С., Рисін, А., Старко, В., Ніколаєнко, Т., Лукашевський, А., та ін. (2017–2025). Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК). Київ; Львів; Єна. <https://uacorporus.org>

2. Копотєв, М., Адамусік, К., Пономар, Д., Миронюк, С., Гарбера, І., Лукашевський, А., Гусенко, К. (2012–2026). Колокації, колігації, конструкції (СоСоСо). Гельсінкі. <https://cococo.it.helsinki.fi/ua/>

СИМБІОЗ КОРПУСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ТА ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДГОТОВЦІ ФІЛОЛОГІВ

Румянцева Олена,

кандидат філологічних наук, доцент,

завідувач кафедри англійської філології та перекладу

Національного університету «Одеська політехніка»

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток великих мовних моделей (LLM) і генеративного штучного інтелекту (GenAI) актуалізував питання їхнього впливу на корпусну лінгвістику та систему підготовки філологів. Попри зручність і швидкість отримання мовних узагальнень (Румянцева, 2025), GenAI залишається проблемним через непрозорість джерел даних, обмежену відтворюваність результатів і ризик зниження аналітичної автономії здобувачів.

Актуальність дослідження. Для підготовки філологів (зокрема, «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») актуальним є пошук методологічно виважених шляхів інтеграції цифрових інструментів у філологічну підготовку. Корпусна лінгвістика та підхід навчання, керованого даними (DDL),

відіграють ключову роль у формуванні академічної грамотності, критичного мислення й дослідницьких навичок філологів.

Мета дослідження. Проаналізувати сучасні тенденції розвитку корпусної лінгвістики в умовах поширення GenAI та визначити можливості інтеграції корпусного аналізу в підготовку філологів германських мов у ЗВО України.

Наукові результати. Аналіз сучасних досліджень свідчить, що корпусна лінгвістика має переваги над універсальними GenAI-інструментами завдяки прозорості даних, автентичності мовних прикладів і відтворюваності результатів. Водночас традиційні корпусні інструменти часто є технічно складними для студентів. Перспективним є застосування гібридних рішень, що поєднують корпусні дані з GenAI-інтерфейсами, зокрема платформи CorpusChat, яка забезпечує інтерактивний і методологічно надійний доступ до корпусного аналізу (Cheung & Crosthwaite, 2025).

Висновки. Інтеграція корпусної лінгвістики з генеративним ШІ не нівелює, а посилює потенціал DDL у підготовці філологів германських мов, сприяючи формуванню академічної, перекладацької та дослідницької компетентностей.

Перспективи дослідження. Подальші дослідження доцільно спрямувати на емпіричну перевірку ефективності гібридних корпусно-орієнтованих інструментів у курсах корпусної лінгвістики, академічного письма, перекладознавства для підготовки філологів в українських ЗВО.

ЛІТЕРАТУРА

1. Румянцева, О. А. (2025). Генерація CQL-запитів за допомогою ChatGPT для створення концептуальних фреймів у корпусній лінгвістиці. *Збірник тез*, Київ. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16905607>
2. Cheung, L., & Crosthwaite, P. (2025). CorpusChat: Integrating corpus linguistics and generative AI for academic writing development. *Computer Assisted Language Learning*. <https://doi.org/10.1080/09588221.2025.2506480>

ПАРАЛЕЛЬНІ КОРПУСИ ЯК ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА КОНТРАСТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Сафонова Наталія,

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Алексєєва Ольга,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Зіставне мовознавство тривалий час залишає прогалини в повному описі мовних рівнів, граматичних категорій, одиниць і їхніх форм. Останнє зумовлено відсутністю джерельної бази, у якій повною мірою можна виявити в синхронії увесь реєстр названих об'єктів цих порівнюваних мов. Паралельний корпус текстів може допомогти розв'язати цю проблему, оскільки надає повну й об'єктивну картину порівнюваних мов.

Актуальність дослідження. Завдяки розвитку корпусної лінгвістики як прикладного напрямку сучасної науки про мову (Карпіловська, 2014) стали можливими вивчення її теоретичних засад, зокрема й більш глибокого теоретичного осмислення мов у зіставному аспекті. Паралельні корпуси – це можливість виявлення нових закономірностей між мовами, розширення методології зіставного мовознавства.

Мета дослідження. Метою роботи є пошук методів збору міжмовних корелятивів на лексичному і граматичному (морфологічному й синтаксичному) рівнях для подальшої їхньої обробки: ідентифікації, аналізу, дескрипції, систематизації й узагальнення.

Наукові результати. Безпосередній результат роботи з паралельним корпусом – базовий реєстр аналізованих одиниць, дібраний за формальним або смисловим принципом. Значущим етапом є робота з самим корпусом, а саме – текстом оригіналу, з якого вводять формули конструкцій/леми мовою оригіналу й вибираються та вивчаються перекладні варіанти.

Висновки. Порівняння лексем, грамем і синтаксем за допомогою паралельних корпусів дозволяє виявляти лакуни в граматичному описі порівнюваних мов, створювати реєстри міжмовних відповідників, які часто виходять за межі того самого рівня мовної системи.

Перспективи дослідження пов'язані з розширенням термінологічного апарата, метамови корпусної лінгвістики, а також переліку одиниць для зіставлення на основі паралельних корпусів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карпіловська, Є. А. (2014). Корпусна лінгвістика. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України.

КОРПУСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ АСОЦІАТИВНО-СЕМАНТИЧНИХ ГРУП

Слива Тетяна,

кандидат філологічних наук, доцент,

*доцент кафедри мовознавства та методики викладання іноземних мов
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Постановка проблеми. Асоціативні зв'язки лексем зазвичай виявляють за допомогою асоціативного експерименту. Його недоліками є певна суб'єктивність, обмеження вибірки та значні часові витрати. Прискорити й автоматизувати процес можна за допомогою корпусів.

Актуальність дослідження. Для пояснення семантичних процесів використовують закони асоціації. Застосовуючи інструменти корпусної лінгвістики, можна значно поглибити знання, набуті із застосуванням психологічних та лінгвістичних методів дослідження семантики лексем.

Мета дослідження – проаналізувати методику автоматичного формування асоціативно-семантичних груп за допомогою корпусних інструментів; зіставити дистрибутивні характеристики слів у корпусі з результатами вільних асоціативних експериментів.

Наукові результати. «Word Sketches» використовують для виявлення типових партнерів слова. Векторне представлення слів (моделі Word2Vec, FastText та ін.) допомагає обчислити їхню семантичну подібність. Дослідити семантику слів шляхом аналізу типових граматичних структур, до складу яких вони входять, допомагає інструмент N-gram. Для безпосереднього формування асоціативно-семантичних груп можна використовувати функцію кластеризації. Важливо пам'ятати, що корпусні дані та результати асоціативних експериментів не замінюють, а доповнюють одне одного. Корпус краще фіксує синтагматичні зв'язки слів, а асоціативний експеримент – прагматичні та емоційні складові.

Висновки. Корпуси дають можливість проаналізувати значну кількість слововживань, миттєво побачити зміни, що відбуваються в асоціативних полях. Корпуси мов є джерелом для побудови об'єктивних асоціативних полів, оскільки вони базуються на реальному використанні мови, а не на штучній ситуації опитування. Найкращий результат можна отримати, поєднуючи результати корпусних та традиційних лінгвістичних і психолінгвістичних досліджень.

Перспективи дослідження полягають у переході від опису мови до

прогнозування; виявленні за допомогою корпусних методів прихованих асоціацій, які носії мови можуть не репрезентувати під час експерименту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горошко, О. І. (2001). *Інтегративна модель вільного асоціативного експерименту*. Харків: Каравела. 320.
2. Mollin, S. (2009). Combining corpus linguistic and psychological data on word co-occurrences: Corpus collocates versus word associations. *Corpus Linguistics and Linguistic Theory*. 5(2), 175–200. <https://doi.org/10.1515/CLLT.2009.008>

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ КОГЕЗІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

Сущенко Олена,

*магістрант кафедри теорії, практики та перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Науковий керівник: *Дегтярєва Євгенія* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Постановка проблеми. Однією з актуальних проблем машинного перекладу академічних текстів є переклад дослівний, який може заплутувати читача. Значну частину цієї проблеми може вирішити робота над когезією вихідного тексту, досліджень якої наразі недостатньо у корпусній лінгвістиці (Flowerdrew, Mahlberg, 2009, с. 2).

Актуальність дослідження. Для покращення розуміння вихідного академічного тексту повинна враховуватися його прагматика, а саме його освітня ціль (Birner, 2025, с. 1). Засоби когезії здатні покращити плинність читання, що дозволить опановувати матеріал швидше і якісніше.

Мета дослідження – визначення засобів когезії, здатних покращити рівень зрозумілості академічного тексту у процесі його перекладу.

Наукові результати. Аналіз машинного перекладу показав, що речення з трьома і більше граматичними основами штучний інтелект часто перекладає дослівно, втрачаючи в процесі основний сенс. Існує необхідність навчити його розділяти речення, використовуючи анафоричні референси задля збереження когезії. Також повтор термінів без їхньої заміни займенниками дозволяє втримувати увагу читача на основній ідейній лінії. Для запобігання лексичного нагромадження,

яке може порушити загальну когерентність академічного тексту, може здійснюватися заміна повторюваних і високочастотних вставних слів засобами семантико-граматичної когезії.

Висновки. Використання засобів лексичної і семантико-граматичної когезії під час машинного перекладу складних речень в академічних текстах дозволяє зробити вихідний текст готовим для опрацювання студентами різного рівня підготовки, створюючи більш сприятливі умови для набуття нових знань.

Перспективи дослідження. Подальші дослідження можуть базуватися на основі загальнотекстової когерентності академічних текстів і її інших засобів передачі, а не лише засобів когезії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Birner, B. J. (2025). *Introduction to Pragmatics*. John Wiley & Sons. 331.
2. Flowerdew, J., & Mahlberg, M. (Eds.). (2009). *Lexical Cohesion and Corpus Linguistics*. John Benjamins Publishing Company. 123.

ВІДТВОРЕННЯ ІРРЕАЛЬНОЇ МОДАЛЬНОСТІ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ: КОРПУСНИЙ ПІДХІД

Хурс Соломія,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Ірреальна модальність, що охоплює спектр бажаності, можливості та гіпотетичності, є однією з найскладніших категорій для перекладу. Проблема полягає у розбіжності між аналітичним ладом англійської мови та синтетичними формами української, що потребує пошуку функціональних еквівалентів у межах текстових корпусів.

Актуальність дослідження. Встановлення перекладацької еквівалентності при відтворенні ірреальності є критичним для збереження прагматичного потенціалу тексту. Як зазначає Н. Косенко (Косенко, 2021, с. 45), адекватність перекладу модальних форм безпосередньо впливає на сприйняття емоційного та смислового навантаження висловлення. Це питання набуває особливої ваги в контексті зіставної лінгвістики та теорії перекладу (Nuys, 2022).

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз стратегій досягнення еквівалентності при перекладі англійських форм умовного способу українською

мовою та визначення типових лексико-граматичних трансформацій у контексті корпусного підходу.

Наукові результати. Аналіз показує, що досягнення повної еквівалентності часто вимагає використання компенсаторних засобів. Найпоширенішими є граматичні заміни (наприклад, англійських форм *Past Subjunctive* на український минулий час із часткою *би*) та лексичне підсилення модальними словами (*можливо, ймовірно*). Виявлено, що контекстуальна залежність часто зумовлює використання функціональних відповідників, які не завжди збігаються за формою, проте зберігають іллокутивну силу оригіналу.

Висновки. Відтворення ірреальної модальності вимагає від перекладача виходу за межі формальної відповідності. Еквівалентність у цьому контексті є динамічною категорією, що базується на єдності граматичних, лексичних та контекстуальних чинників.

Перспективи дослідження. Подальші розвідки можуть бути спрямовані на аналіз відтворення ірреальності в аудіовізуальному перекладі та використання автоматизованих систем для перекладу модальних конструкцій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Косенко, Н. В. (2021). *Категорія модальності у перекладознавчому аспекті*. Харків: Основа.
2. Nuyts, J. (2022). *Modality and Epistemology in Language*. Oxford: Oxford University Press.

РОЛЬ ТЕКСТОВИХ КОРПУСІВ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Шакланова Єлизавета,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Розвиток сучасних технологій стрімко змінює методи викладання та вивчення іноземних мов. Ключовим завданням на сьогодні є перехід від застарілих методів вивчення до нових, спираючись на реальні факти та дані. Цю можливість нам забезпечують текстові корпуси, які дозволяють працювати з «живою» мовою, а не зі штучними прикладами, які часто зустрічаються в старих підручниках (Boulton & Tyne, 2013, с. 98–100).

Актуальність дослідження. Використання корпусів сприяє автономії студентів і підвищує ефективність навчання, оскільки дозволяє безпосередньо

аналізувати реальні мовні контексти та перевіряти гіпотези (Ackerley, 2017, с. 200–203). Такий підхід є особливо важливим для майбутніх перекладачів, адже студент переходить від пасивного засвоєння матеріалу до активної дослідницької діяльності.

Мета дослідження. Мета роботи полягає у дослідженні самотності ролі текстових корпусів у вивченні лексики (зокрема, опанування нових слів тощо), теорії і практиці перекладу, а також впливу на об'єктивність їхніх досліджень.

Наукові результати. Аналіз сучасних наукових праць свідчить, що корпусні інструменти значно полегшують опанування сталих словосполучень і фразеології, оскільки лексичні одиниці засвоюються в реальному контексті (Ackerley, 2017, с. 205–207). В українській освітній практиці корпусні технології сприяють точнішому добору перекладних відповідників і зменшенню інтуїтивних помилок (Січкара, 2022, с. 112–114). Крім того, використання корпусів узгоджується з принципами відкритої науки та цифрової гуманітаристики, забезпечуючи прозорість досліджень, а також використання валідної, актуальної й суголосної диджиталізаційним змінам методології.

Висновки. Текстові корпуси в освіті – не просто додатковий інструмент, а необхідна умова якісного навчання, оскільки завдяки його використанню студенти вчаться мислити критично, перевіряти інформацію та покладатися на об'єктивні мовні дані, а не лише на інтуїцію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Січкара, С. (2022). Використання корпусних технологій у підготовці студентів-філологів. *Актуальні проблеми гуманітарних наук*, 52(3), 110–115.
2. Ackerley, K. (2017). Effects of corpus-based instruction on phraseology in learner English. *Language Learning & Technology*, 21(3), 195–216.
3. Boulton, A., & Tyne, H. (2013). Corpus linguistics for data-driven learning: A critical overview. *Bulletin suisse de linguistique appliquée*, 97, 97–118.

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ КОРПУСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Шпиль Софія,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Сучасна лінгвістика потребує об'єктивних методів аналізу мови на основі великих масивів аутентичних текстів. Традиційні підходи

часто суб'єктивні, тоді як корпусна лінгвістика забезпечує емпіричну перевірку гіпотез на реальному матеріалі.

Актуальність дослідження. Актуальність полягає в необхідності систематизації та критичного переосмислення теоретичного фундаменту корпусних досліджень у контексті стрімкого зростання обсягів мовних даних та розширення спектру прикладних завдань (Zhukovska, 2016). Від того, наскільки гнучко теорія може адаптуватися до потреб автоматичної обробки тексту, цифрових гуманітарних наук, лексикографії та мовної освіти, залежить ефективність їх практичного застосування (Biber & Reppen, 2016; Матвєєва, 2016).

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз теоретичних засад корпусної лінгвістики та демонстрація її прикладних аспектів на прикладі сучасних корпусних ресурсів, а також визначення ролі корпусних методів у розвитку лінгвістичної теорії та практики.

Наукові результати. Дослідження дозволило виокремити низку ключових теоретичних принципів (наприклад, балансування корпусу, рівні лінгвістичної розмітки), які безпосередньо впливають на якість та надійність прикладних рішень. Показано, що теоретично обґрунтований дизайн корпусу є критично важливим для створення ефективних навчальних інструментів, точних лексикографічних ресурсів та надійних моделей для машинного перекладу. Водночас, практичні завдання часто виявляють межі застосовності класичних теорій, що стимулює їхнє розширення.

Висновки. Корпусна лінгвістика поєднує теоретичну глибину з емпіричною обґрунтованістю, слугуючи інструментом для фундаментальних досліджень та прикладних сфер: машинного перекладу, методики викладання мов тощо.

Перспективи дослідження. Розширення українських корпусів, інтеграція з ШІ та створення спеціалізованих корпусів для аналізу сучасного дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Матвєєва, С. А. (2016). Корпус паралельних текстів як інструмент перекладача. Система і структура слов'янських мов, 10, 183–189.
2. Biber, D., & Reppen, R. (Eds.). (2015). *The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics*. Cambridge University Press.
3. Zhukovska, V. V. (2016). Корпусна лінгвістика: історія становлення та сучасний стан.

КОРПУСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ЛІНГВІСТИЧНІЙ НАУЦІ

Шуляк Світлана,

*доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри прикладної лінгвістики,
зарубіжної літератури та журналістики*

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Постановка проблеми. Сучасна корпусна лінгвістика розвивається у напрямку створення гібридних і багатомовних корпусів, які поєднують риси різних типів і сприяють розвитку автоматизованого та машинного перекладу, оскільки, як зазначають дослідники, «при створенні перекладних словників найбільш бажаною була б наявність у мові повних лексичних еквівалентів» (Кійко, Пинтюк, 2018, с. 124).

Актуальність дослідження. Використання корпусів у лінгвістиці відкриває нові горизонти для аналізу змін у мові під впливом різних зовнішніх обставин та тенденцій, адже, як зазначається у теоретичних працях, «від самого початку становлення корпусної лінгвістики ідея корпусу була покладена в основу нового підходу до розуміння й дослідження мови; усвідомлення корпусу текстів як основного об'єкта корпусної лінгвістики сприяло виокремленню корпусної лінгвістики як самостійної галузі сучасного мовознавства» (Бобкова, 2014, с. 12).

Мета дослідження. Метою роботи є дослідження створення й використання корпусів для аналізу мовного матеріалу. Розвідка спрямована на обстеження різнотипових даних, що перебувають у корпусі в тих формах, які вперше зафіксовані, що забезпечує можливість їх об'єктивного дослідження.

Наукові результати. Доведено, що корпусний підхід відкриває нові можливості для аналізу мовних змін, трансформацій та частотних характеристик у мові. Аналіз корпусних даних показує, що еквіваленти у перекладі можуть бути більш стійкими у термінології та кліше, але різноманітнішими у стилістично маркованих мовних одиницях.

Висновки. Визначено ознаки, що відрізняють корпус текстів від колекцій текстів в електронній формі: відібраність, репрезентативність, автентичність, збалансованість і машиночитаність, при цьому слід враховувати, що «спроба визначення корпусу текстів на базі апріорних детермінативних ознак передбачає широке розуміння терміна з визначенням різних типів корпусів і вузьке, згідно з яким корпусом вважаються лише певні типи корпусів, як-то електронні, анотовані або статичні» (Бобкова, 2014, с. 17).

Перспективи дослідження. Перспективними напрямками є вивчення корпусів за хронологічною ознакою (синхронічний, моніторинговий, діахронічний).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобкова, Т. (2014). Корпус текстів: основні аспекти визначення. *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ*, 29, 11–20.
2. Кійко С., Пинтюк Є. (2018). Німецько-український термінологічний словник архітектури і будівництва: принципи розробки і укладання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 43, том 2, 121–125.

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА: ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАВДАНЬ

Шум Ольга,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов факультетів психології та соціології

Навчально-наукового інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Постановка проблеми. У зв'язку із студентоцентризмом у навчанні та потребою індивідуалізації освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти постає нагальна потреба у зміні класичних методів навчання.

Актуальність дослідження. Діджиталізація та сучасні потреби здобувачів освіти сприяють стрімкому впровадженню новітніх технологій в освітній процес, що дозволяє унаочнити матеріал, сприяє глибшому розумінню та швидшому запам'ятовуванню. Модернізація завдань за рахунок інтерактивних платформ дозволяє мотивувати студентів до навчання та урізноманітнити процес навчання (Шум, Левіщенко, 2025, с. 294). Штучний інтелект допомагає легко і швидко створювати тренувальні вправи відповідно до індивідуальних особливостей студентів чи окремих груп (Зубенко, 2023, с. 82). Особливу роль у цьому процесі відіграє залучення мовного корпусу як джерела автентичних контекстів для розробки вправ.

Мета дослідження. Метою роботи є розгляд переваг та недоліків використання інтерактивної платформи *Flippity* (<https://www.flippity.net>) для розробки різних видів завдань для занять з іншомовної підготовки для майбутніх психологів.

Наукові результати. Аналіз роботи інтерактивної платформи *Flippity* показав, що викладачі доволі легко та швидко можуть трансформувати вправи з підручників та посібників, достатньо лише мати їхній електронний варіант. Ефективними для вивчення іноземних мов та зокрема *ESP* є *Flashcards*, *Picker*, *Randomizer*, *Matching Game* та *Cloze Activity*. Використання вибірок із фахового корпусу текстів дозволяє наповнювати ці активності реальним професійним дискурсом. Ці завдання дозволяють швидко засвоїти та повторити лексико-граматичний матеріал, а також розвивати навички іншомовного говоріння.

Висновки. Інтерактивна платформа *Flippity* є ефективним інструментом для модернізації іншомовної підготовки майбутніх психологів, оскільки забезпечує індивідуалізацію навчання, підвищує мотивацію здобувачів освіти та сприяє швидкому засвоєнню лексико-граматичного матеріалу й розвитку мовленнєвих навичок студентів.

Перспективи дослідження. Подальший розвиток досліджень передбачає вивчення ефективності платформи *Flippity* у поєднанні зі штучним інтелектом для різних спеціальностей та адаптивних моделей навчання студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зубенко, О. (2023). Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 27, Т. 2, 80–85.
2. Шум, О., & Левіщенко? М. (2025). Розробка інтерактивних завдань для перевірки знань здобувачів освіти. *Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції*: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (20 лютого 2025 року), 291–295.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У КОНТЕКСТІ КОРПУСНОГО ПІДХОДУ

Юрачковська Ольга,

*бакалавр кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник: *Довгань Олексій* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Постановка проблеми. Сучасний інструментарій лінгвістичної науки покликаний насамперед сформуванню дієвих засобів аналізу мовних феноменів. Останні мають не лише описувати мовну структуру, а й виявляти закономірності вживання лексичних одиниць. У цьому сенсі вирішальну роль відіграють інформаційні технології, що оперують значними обсягами даних.

Актуальність дослідження. Розвиток корпусної лінгвістики відкриває перед мовознавством нові перспективи для вивчення мовних явищ. Це пов'язано з тим, що робота з корпусами дозволяє досліджувати мову, спираючись на масштабні, репрезентативні текстові матеріали.

Мета дослідження. Мета представленого дослідження полягає у вивченні параметризації інформаційних інструментів, що застосовують в корпусному підході для аналізу мовних феноменів.

Наукові результати. Аналіз сучасного інструментарію для корпусного дослідження свідчить, що найвагоміший внесок у розвиток корпусної лінгвістики

роблять програми, призначені для обробки текстових корпусів, які забезпечують автоматизоване опрацювання великих текстових обсягів. Завдяки використанню спеціалізованого програмного забезпечення, такого як *AntConc* та *Sketch Engine*, фахівці можуть здійснювати детальне дослідження лексичних, структурних та смислових аспектів, аналізуючи частотність і типові контексти вживання мовних елементів.

Висновки. Інформаційні технології в межах корпусного методу є значущим інструментарієм сучасної лінгвістики, роблячи прикладні дослідження якісними, наукоємними та відтворюваними. Такі технології забезпечують оперативну обробку великих обсягів текстових даних, а також відкривають новий простір для виявлення мовних трендів, закономірностей та моделей розвитку мови.

Перспективи дослідження. Подальші студії зосереджені на удосконаленні доступних інформаційних інструментів для корпусного аналізу, а також на створенні нових, багатомовних та галузево-спеціалізованих текстових корпусів для вивчення мовних явищ у різних сферах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кирисюк, А. (2023). *Ресурси корпусного інструментарію для побудови когнітивних матриць ЛСП ПАНДЕМІЯ (на матеріалі Генерального регіонально анотованого корпусу української мови)*. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 59 (2), 137–143.

SOME PROBLEMS OF TRANSLATING EQUIVALENTS BASED ON VIDEO GAME CONTENT

Chepelyuk Nataliya,

PhD in Education, Associate Professor,

*Associate Professor at the Department of English Philology and Translation Studies
at Odesa Polytechnic National University*

Problem statement. The translation of video game content presents a complex linguistic challenge due to the multimodal nature of games, the hybridity of genres, and the rapid evolution of gaming discourse. A key issue lies in identifying and rendering adequate equivalents for game-specific units, such as terms, idioms and other culturally bound references.

Relevance of the Research. The relevance of this study is driven by the growing role of video games as a form of digital narrative and educational medium, as well as the increasing demand for high-quality localization (Chepelyuk, 2025, p. 165). Corpus linguistics is particularly important in educational contexts, where video games are used for language learning and intercultural communication, and where inaccurate translation can distort meaning or pragmatic intent (Seewald-Heeg, 2023, p. 98).

Aim of the Research. The objective of this research is to investigate the challenges of translating equivalents in video game content using corpus linguistics methods, and to identify typical translation strategies, recurring equivalence patterns, and corpus-based criteria for selecting optimal translation solutions.

Research Results. The study demonstrates that corpus-based analysis allows for the systematic identification of functional translation equivalents in video game discourse. By comparing parallel and comparable corpora of original and localized game texts, it is possible to reveal dominant translation strategies such as modulation and adaptation, among others.

Conclusions. The findings confirm that corpus linguistics provides an effective methodological framework for addressing the equivalence issues in video game content. The study underscores the need to move beyond purely normative translation models when dealing with interactive digital texts.

Research Prospects. Future research could focus on the creation of specialized, annotated corpora of video game texts for various genres and platforms, as well as on the integration of corpus tools into translator training programs.

REFERENCES

1. Chepelyuk, N. I. Rohalska-Yakubova, I. I. & Nazarov A. M. (2025). Vnutrishnia orhanizatsia dyskursu i pereklad (na materialy kontentu video ihor) [Internal Organization of Discourse and Translation (Based on Video Game Content Material)]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Filolohichni nauky*, 23, 164–172.
2. Seewald-Heeg, U. (2023). Multilingual. The Great Gap. Singularity, AI and MT. *Multilingual Media LLC*. Sandpoint, 212. Volume 36, Issue 02.

SCALING SPECIALIZED KNOWLEDGE: INTEGRATED SYSTEMS FOR DYNAMIC DISCOURSE ANALYSIS

Hrechukha Lesia,
PhD in Linguistics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation
at Cherkasy State Technological University

Problem Statement. The rapid digital transformation of professional sectors has resulted in an unprecedented growth of unstructured textual data, posing substantial Big Data challenges for linguistic research and analysis. Conventional interactive databases and manual annotation methods are no longer sufficient to capture the intricacy of semantic relations within specialized discourse. The principal problem, therefore, lies in designing automated processing pipelines capable of constructing scalable knowledge bases that can convert raw textual data into structured representations, thereby enabling

real-time expert inquiry retrieval and automated language mediation.

Relevance of the Research. In the contemporary digital research landscape, the efficacy of information retrieval depends on a fundamental shift from static data repositories to dynamically synthesized knowledge systems. Standard keyword-based methodologies frequently fail to capture the nuanced semantic interdependencies inherent in specialized professional discourse. Accordingly, there is a pressing need for integrated architectural frameworks that combine advanced data indexing with automated Natural Language Processing (NLP). This study is driven by the imperative to establish methodologically rigorous tools capable of transforming extensive textual corpora into high-precision analytical environments.

Aim of the Research. This study aims to develop a conceptual framework for the automated generation of specialized knowledge bases by means of advanced data indexing and semantic mapping techniques. The research seeks to assess the effectiveness of IT solutions in extracting terminological hierarchies and sustaining data integrity within large-scale, multi-user corpus environments.

Research Results. The research indicates that the integration of automated pipelines within a structured knowledge framework considerably enhances the reliability of linguistic outputs. By anchoring the language model in verified domain-specific datasets, the system effectively mitigates factual inaccuracies, commonly detected in non-specialized automated environments. Furthermore, the construction of generalized correspondence models simplifies the systematic tracing of terminological shifts across various professional registers (Biber & Egbert, 2019). The analysis further confirms that while fundamental lexical units remain relatively stable, the dynamic nature of professional discourse necessitates sophisticated computational mediation to preserve contextual integrity (Jurafsky & Martin, 2024). The results in question confirm that generating large-scale datasets for professional language mediation requires a shift from static storage to active, semantically-aware information systems.

Conclusions. Summing it up, the shift toward advanced frameworks for knowledge base generation constitutes a fundamental transformation in digital discourse analysis. This study demonstrates that integrated architectural models offer the scalability and precision to meet the requirements of modern professional communication. By embedding rigorously designed processing methodologies into these systems, the field can move beyond heuristic analysis toward empirically grounded, computationally accurate and highly applicable outcomes in a globalized, digital-first workplace.

Research Prospects. Future research focuses upon the automation of real-time data integration and the viability of cross-linguistic frameworks within above-mentioned systems. Additionally, the interoperability of knowledge bases with professional translation environments remains pivotal in bridging the divide between theoretical modelling and technological utility.

REFERENCES

1. Biber, D., & Egbert, J. (2019). *Register variation online*. Cambridge University Press. Retrieved from <https://www.cambridge.org/core/books/register-variation-online/77F8335D69E4C563D2F7B916A463B8B7>
2. Jurafsky, D., & Martin, J. H. (2026). *Speech and language processing* (3rd ed. draft). Stanford University. <https://web.stanford.edu/~jurafsky/slp3/>
3. O’Keeffe, A., & McCarthy, M. (Eds.). (2022). *The Routledge handbook of corpus linguistics* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780367076399>

TRACING ENGLISH NEOLOGISMS OF CULTURE WARS IN THE “NEWS ON THE WEB” (NOW) CORPUS

Kramar Nataliia,

PhD in Linguistics,

*Senior Researcher at the Research and Educational Center of Foreign Languages
at the National Academy of Sciences of Ukraine*

Problem statement. One of the key challenges of lexicology is to identify the mechanisms through which new lexical items emerge, spread, and become institutionalized. In the context of increasing political polarization, particular attention should be paid to neologisms of the “culture wars” (i.e., conflict between the left and right wings), which function as ideologically charged markers.

Relevance of the Research. Corpus tools provide affordances for the diachronic analysis of politically loaded neologisms such as *woke*, *cancel culture*, *deplatforming*. Thus, the word *woke* has been shown to undergo pejoration over the last decade (Filmer & Vignozzi, 2022; Rangsarittikun, 2025). Apart from pejoration, the processes of ideological reattribution and metaphorization can also be observed based on collocational patterns.

Aim of the Research. The aim of the study is to trace the development of English culture-war neologisms in media discourse with regard to their semantics, lexical valency, and institutionalization processes.

Research Results. The diachronic analysis of data from the *News on the Web (NOW) Corpus* (2010–2025) demonstrates that the frequency of the selected neologisms correlates with major socio-political events and public controversies. Collocational patterns reveal a strong evaluative component, with many items acquiring negative semantic prosody in mainstream media contexts. The findings indicate that while some terms become conventionalized in journalistic usage, others remain contested and display high variability in meaning and pragmatic force.

Conclusions. Culture-war neologisms in English-language media function as dynamic discursive instruments that both reflect and reinforce ideological divisions. A corpus-based approach ensures systematicity, empirical grounding, and

representativeness of the analysis, allowing for a more nuanced understanding of semantic change and discursive polarization.

Research Prospects. Future studies may expand the dataset to include social media corpora and integrate corpus findings with computational methods to further examine the processes of lexical institutionalization and ideological framing.

REFERENCES

1. Filmer, D., & Vignozzi, G. (2022). “Don’t Call me Woke!”: Tracing the Pragmatic and Emotive Trajectory of the Word of Our Era. *I-LanD Journal: Identity, Language and Diversity*, 1, 8–30.
2. Rangsarittikun, R. (2025). From (a) Wake to Woke to Anti-Woke: A Diachronic Analysis of the Evolution of Discourse About ‘Woke’ Through the Hashtag# Woke on X. *Corpus Pragmatics*, 9(3), 225–245.

PARALLEL CORPORA AS A SOURCE OF TRANSLATION VARIABILITY

Mashtakova Nataliia,

PhD in Linguistics, Associate Professor,

*Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation
at State University of Trade and Economics*

Problem Statement. In translation studies one of the key challenges is the insufficiency of adequate textual materials and up-to-date dictionaries, despite the consistently high demand for high-quality translations. In this context, the application of corpus linguistics methods can provide substantial support, including automated information extraction, data-driven learning and large-scale textual analysis through natural language processing techniques.

Relevance of the Research. Corpus linguistics and the wide range of studies grounded in corpus methodologies remain at the forefront of scholarly inquiry. Each year, contemporary linguistic research is enriched by new textbooks and instructional guides (Stefanowitsch, 2020), lecture-based publications (Gries, 2020) and a wide range of scientific research synthesizing recent developments in the discipline (Столярова, 2021, с. 70-76).

The aim of the Research is to determine the potential of parallel corpora as a tool for identifying and analyzing translation variability, as well as to establish the patterns governing the functioning of different translation solutions within an intercultural perspective.

Research Results. A corpus, as a complex verbal entity, contains diverse information about the structure and composition of linguistic material. Parallel corpora constitute indispensable tools for translators, as they systematise existing translation

methods and strategies. A notable example is the Corpus of Contemporary American English (COCA), which has become an essential resource for the comprehensive analysis of texts across various genres.

Conclusions. Contextual dependence plays a crucial role in shaping translation variability. Parallel corpora clearly demonstrate that the choice of a translation equivalent is determined not only by the meaning of an individual word, but also by its linguistic environment.

Research Prospects. Further development of this study assumes the interaction between contextual factors and translation choices with particular attention to pragmatic, cultural and cognitive dimensions of translation variability.

REFERENCES

1. Gries, S. Th. (2020). *Ten lectures on corpus linguistics with R: Applications for usage-based and psycholinguistic research*. Brill.
2. Stefanowitsch, A. (2020). *Corpus linguistics: A guide to the methodology*. Language Science Press.
3. Stoliarova, O. V. (2021). Spetsializovani korpusy tekstiv yak instrument linhvistychnoho doslidzhennia [Specialized text corpora as a tool for linguistic research]. *Pytannia prykladnoi linhvistyky*, 44, 70–76.

MONOLINGUAL CORPORA: GRAMMATICAL PATTERNING AND REGISTER VARIATION

Onyshchuk Mariia,

PhD in Linguistics, Associate Professor,

*Associate Professor at the Department of Applied Linguistics
and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University*

Problem Statement. The construction of monolingual corpora is based on several key assumptions, which guide the sampling methods and design of these linguistic resources. A well-constructed corpus should reflect the broader linguistic community by including a variety of text types, genres, and registers that are representative of the language as a whole. This is achieved through careful stratification of the corpus, considering factors such as genre (e.g., literary vs. technical texts), modality (e.g., spoken vs. written language), and time period (e.g., historical vs. contemporary texts). Such stratification ensures that the corpus covers the full spectrum of language use, allowing for accurate and meaningful frequency-based generalizations (Biber et al., 1998, pp. 10–12). For example, the BNC contains a wide range of genres, from literary works to newspaper articles, academic papers, and personal conversations, thus providing a comprehensive snapshot of British English in the late 20th century (McEnery & Hardie, 2012, pp. 7–9).

Relevance of the Research. Monolingual corpora serve as a cornerstone for empirical linguistics by offering extensive, authentic datasets that facilitate frequency-based analysis, pattern recognition, and model training, which are not possible through introspection alone. Their standardized preprocessing techniques such as removing HTML tags, eliminating duplicate sentences, and applying quality heuristics ensure high-quality input for quantitative analysis. This processing has revolutionized a variety of fields, from theoretical linguistics to technological applications (McEnery & Hardie, 2012, pp. 1–5). The applications of monolingual corpora span multiple subfields, making use of features like co-occurrence statistics (log-likelihood > threshold) and coverage metrics (e.g., the top 10,000 most frequent words cover 80–90% of a text) (Kida, 2013, p.140).

Aim of the Research. The aim of this study is to analyze the methodological principles of monolingual corpus design and to demonstrate their utility in providing empirical data for grammatical research, diachronic analysis, and psycholinguistic modeling.

Research Results. Monolingual corpora provide valuable data for empirical grammar research, quantifying the occurrence of specific grammatical constructions across various registers and genres. For instance, the British National Corpus (BNC), with its 100 million words, reveals that non-finite verbs and contractions appear 30% more frequently in spoken language compared to written texts. This finding supports the use of multi-feature models over simple categorical rules for analyzing grammatical structures (McEnery & Hardie, 2012, Ch. 4). Additionally, diachronic analyses of the LOB and Brown corpora have tracked shifts in the usage of modal verbs in English over the 20th century (Kida, 2013, p. 136). Specialized subcorpora allow researchers to investigate psycholinguistic phenomena, such as priming effects, through co-occurrence patterns of word pairs.

Conclusions. The data for the analyzed linguistic phenomena across these corpora indicate that systematic stratification and standardized processing are essential for empirical validity. Monolingual corpora move linguistic inquiry from intuitive approximation to evidence-based analysis, providing a robust framework for understanding language variation and change.

Research Prospects. Future research may focus on the integration of monolingual datasets into large-scale machine learning models and the expansion of diachronic subcorpora to monitor real-time linguistic shifts in digital discourse.

REFERENCES

1. Biber, D., Conrad, S., & Reppen, R. (1998). *Corpus linguistics: Investigating language structure and use*. Cambridge University Press <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511804489>
2. McEnery, T., & Hardie, A. (2012). *Corpus linguistics: Method, theory and practice*. Cambridge University Press.
3. Kida, I. (2013). Introduction to corpus linguistics. *Linguistica Silesiana*, (34),

DEVANAGARI VS. HINDUSTANI VS. URDU IN BNC AND COCA

Parashar Nagender,

*PhD student at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies
at Dragomanov Ukrainian State University*

Research Advisor: *Nataliya Lemish* – Doctor of Philological Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Foreign Philology, Professor at the Department of Applied Linguistics and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University

Problem Statement. In contemporary Corpus Linguistics, corpus-based analysis provides a reliable method for examining how linguistic terms and cultural concepts are represented and utilized in authentic language data (Nazarchuk & Karamysheva, 2022). Large-scale corpora, such as the British National Corpus (BNC) and the Corpus of Contemporary American English (COCA), allow researchers to investigate frequency, contextual usage, and collocational patterns of specific lexemes across different varieties of English.

Relevance of the Research. The terms *Devanagari*, *Hindustani*, and *Urdu* refer to closely related but distinct linguistic and cultural concepts. Despite their historical and linguistic interconnectedness, these terms may be represented differently in English-language corpora due to cultural, historical, and geopolitical influences. That is why studying the corpora data for *Devanagari*, *Hindustani*, and *Urdu* is topical. In addition, it will give a clearer understanding of how linguistic and cultural categories related to South Asian languages are represented in contemporary English corpora.

Aim of the Research. The aim of the research is to conduct a quantitative and collostructional analysis of the lexemes *Devanagari*, *Hindustani*, and *Urdu* based on data from the BNC (<https://www.english-corpora.org/bnc/>) and COCA (<https://www.english-corpora.org/coca/>).

Research Results. The analysis of BNC data shows that *Devanagari* is used only once, *Hindustani* – 11 times across 9 texts, and *Urdu* – 54 times across 33 texts. The COCA gives it differently: *Devanagari* appears 6 times across 4 texts, *Hindustani* – 34 times across 19 texts, and *Urdu* – 398 times across 263 texts. In both corpora, *Devanagari* is very rare (1/6). There is only one left-hand collocation (LHC) for it in COCA: *to include+*. Right-hand collocations (RHC) are represented with *+script* and *+alphabet*. LHC for *Hindustani* in BNC cover *to learn+* and *to master+*, in COCA: *to speak+* and *to learn+*; RHC in BNC: *+exercises / word / music*, in COCA: *+music / melodies / opera / tradition / language / earrings / workers*. For Urdu in both corpora the lists of LHC and RHC are longer but still very restricted.

Conclusion. The data for all three lexemes under study in both corpora are very

scarce. It proves the lack of information about these words/concepts for English-speaking people.

Research Prospects. Offering an improved transliteration system for Indian / Asian languages into Latin will enable the spreading of historical and cultural information about their speakers in the international context.

REFERENCES

1. Nazarchuk, R.Z., Karamysheva, I.D. (2022). Corpus-based Approach in the Study of Verbal Predicates. *Scientific Journal of the Lviv State University of Life Safety "Philological Periodical of Lviv"*, 11, 154–161.
2. *British National Corpus* (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/>
3. *Corpus of Contemporary American English*. URL: <https://www.english-corpora.org/coca/>

ADVANCING DATA-DRIVEN LEARNING (DDL) IN THE ESP CLASSROOM

Pavlenko Olena,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

*Professor at the Department of English Philology and Applied Studies
at Mariupol State University*

Problem Statement. The rapid acceleration of digitalized professional communication necessitates a fundamental conceptual shift in pedagogical practices within English for Specific Purposes (ESP) frameworks. Traditional deductive instructional methods, predominantly based on the transmission of fixed grammatical rules through static textbook materials, often fail to effectively connect formal linguistic theory with the dynamic, context-dependent, and multifaceted nature of authentic professional discourse. This gives rise to a notable pedagogical challenge: how to strategically equip learners in specialized domains with the analytical tools required to autonomously navigate, critically evaluate, and accurately employ the intricate and nuanced language practices relevant to their particular fields.

Relevance of the Research. Data-Driven Learning (DDL) constitutes a transformative methodological paradigm that reconceptualizes the learner's role shifting it from a passive recipient of transmitted knowledge to that of an empowered 'linguistic researcher' capable of autonomous inquiry. In the contemporary landscape of AI-mediated communication and Big Data, proficiency in using corpus-based resources has ceased to be a peripheral academic skill and become a core professional competence. The ongoing digital turn in language education calls for a strategic emphasis on integrating corpora into learners' "everyday learning ecology" to ensure lexico-grammatical precision in high-stakes domains (Curry & McEnery, 2024). In this respect, the

convergence of corpus linguistics and ESP-oriented pedagogy (O’Keeffe & McCarthy, 2022) holds considerable promise for advancing evidence-based instruction and for addressing the complex rhetorical demands of the global workplace.

Aim of the Research. This study seeks to examine and empirically substantiate the effectiveness of employing the DDL approach within the ESP curriculum to foster learners’ autonomy and promote a systematic, evidence-based analysis of the complex linguistic patterns and rhetorical conventions inherent in specialized professional discourse. In doing so, it aims to demonstrate how corpus-informed pedagogy can support learners in developing the analytical competencies required for interpreting and producing discipline-specific texts.

Research Results. construction of generalized correspondence models that mirror actual professional discourse practices rather than theoretical linguistic abstractions (Granger, 2015). The study of parallel corpora demonstrates that the stability of translational equivalents is closely dependent on the linguistic level of the units under examination. Terminological units and phraseological clichés tend to display a high degree of equivalence constancy, whereas stylistically marked units reveal greater variability and a wider range of translational shifts. Corpus-based data make it possible to systematically trace these transformations and their respective frequency distributions, thus confirming the objectivity of the analysis. The approach in question aligns with the contemporary “digital-first” research agenda, which emphasizes the necessity of integrating large-scale datasets into professional language mediation (Curry & McEnery, 2024). Ultimately, these empirical insights facilitate the advance of correspondence models which accurately reflect authentic professional discourse practices, moving beyond the bounds of purely theoretical linguistic frameworks.

Conclusions. In conclusion, the adoption of a Data-Driven Learning framework represents a substantial reorientation of ESP pedagogy, moving beyond static, rule-based instruction toward dynamic, empirically grounded inquiry. Through the systematic use of parallel corpora, this study validates the shift from intuitive approximation to evidence-based linguistic decision-making, particularly in balancing terminological consistency with stylistic variability. Crucially, the findings highlight that the principal pedagogical value of DDL lies in cultivating research-oriented mindset in learners. In contemporary AI-mediated and digitalized professional environments, such autonomy is no longer optional but a fundamental requirement for effective professional functioning. By embedding corpus-informed practices into instruction, language education can thus remain both methodologically rigorous and practically relevant to meet the requirements of modern professional communication.

Research Prospects. Prospects for further research encompass the expansion of these datasets into multilingual corpora to enable broader cross-linguistic assessments. Furthermore, a significant scope lies in integrating corpus-derived insights into Computer-Assisted Translation (CAT) tools and Machine Translation (MT) systems, thereby further bridging the gap between theoretical corpus linguistics and practical technological applications in professional communication.

REFERENCES

1. Curry, N., & McEnery, T. (2024). Corpus linguistics for language teaching and learning: A research agenda. *Language Teaching*, 57(3), 1–17. <https://doi.org/10.1017/S0261444824000430>
2. Granger, S. (2015). Contrastive learner corpus research (CLCR). In S. Granger, G. Gilquin, & F. Meunier (Eds.), *The Cambridge handbook of learner corpus research* (pp. 231–251). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139649414.011>
3. O’Keeffe, A., & McCarthy, M. (Eds.). (2022). *The Routledge handbook of corpus linguistics* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780367076399>

DER EINFLUSS DIGITALER TECHNOLOGIEN AUF DIE BILDUNG NEUER DEUTSCHER WÖRTER

Polonska Sofija,

Schülerin der 9. Klasse des unterstützenden Bildungsinstituts “Sofiyivsko-Borshchagivsky Lyceum” des Gemeinderats von Borshchagivsky des Bezirks Buchansky der Region Kiew

Dzetsina Svitlana,

des unterstützenden Bildungsinstituts “Sofiyivsko-Borshchagivsky Lyceum” des Gemeinderats von Borshchagivsky des Bezirks Buchansky, der Region Kiew

Die gegenwärtige Entwicklungsphase der Gesellschaft ist durch eine umfassende Digitalisierung gekennzeichnet, die in allen Lebensbereichen, insbesondere in der Sprache, deutlich sichtbar ist. Im Deutschen, wie in vielen anderen europäischen Sprachen, kann ein aktiver Prozess durch neue Geräte, die mit digitalen Technologien, sozialen Netzwerken, dem Internet und künstlicher Intelligenz verbunden sind, stattfinden. Neologismen offenbaren keine neue Realität, sondern eine neue Form. Dasselbe gilt für das Ende der digitalen Technologie auf der rosa Seite des niederländischen Wortschatzes, der für die moderne Linguistik und Bildung äußerst relevant und angemessen ist.

Die Relevanz des Problems liegt darin, die Art und Weise zu bestimmen, wie die digitale Umgebung das Sprachsystem verändert, und zu klären, wie sich diese Veränderungen auf den Wortschatzerwerb von Schulkindern auswirken. Heutzutage begegnen Schüler fremdsprachigem Vokabular nicht nur im Unterricht, sondern auch in sozialen Netzwerken, Online-Spielen, digitalen Plattformen und KI-Diensten, was die Untersuchung dieses Phänomens notwendig macht.

Ziel der Studie ist es, den Einfluss digitaler Technologien auf die Bildung und den Erwerb neuer deutscher Wörter zu ermitteln und die Besonderheiten der Wahrnehmung digitaler Neologismen im schulischen Umfeld zu bestimmen.

Gegenstand der Untersuchung ist die Entstehung neuer Wörter in der modernen deutschen Sprache unter dem Einfluss der Digitalisierung.

Untersucht werden deutsche digitale Neologismen und die Besonderheiten ihrer Aneignung durch Studierende.

Ziel der Untersuchung:

Analyse des Einflusses digitaler Technologien auf den Wortschatz des modernen Deutschen; Identifizierung der häufigsten digitalen Neologismen und ihrer Herkunft; Untersuchung des Kenntnisstands und der Wahrnehmung dieser Wörter durch Lernende; Darstellung der Rolle sozialer Netzwerke und künstlicher Intelligenz beim Vokabellernen; Formulierung von Empfehlungen für den Einsatz digitaler Werkzeuge im Deutschunterricht.

Die Forschungsmethoden sind deskriptiv, vergleichend-analytisch, soziolinguistisch, Fragebogen, statistisch und teilweise experimentell.

Hauptergebnisse und Schlussfolgerungen: Digitale Technologien gehören zu den stärksten Faktoren für den Wandel des Wortschatzes im modernen Deutschen. Ihr Einfluss umfasst sowohl das Sprachsystem als auch das Sprachbewusstsein der jüngeren Generation und prägt neue sprachliche, kognitive und soziale Sprachmodelle.

**A CORPUS OF COMPARABLE STUDENT TRANSLATIONS
AS AN EDUCATIONAL INSTRUMENT:
THE CASE OF LOUISE GLÜCK’S “POEM”**

Shopin Pavlo,

PhD in Linguistics, Associate Professor,

*Associate Professor at the Department of Applied Linguistics
and Translation Studies at Dragomanov Ukrainian State University;*

*Junior Researcher at the Department of New Research Methods
at the National Academy of Sciences of Ukraine*

Problem statement. Poetry translation in the university classroom is often discussed through isolated examples, which makes it hard to observe recurring decisions across a cohort. This paper examines 21 Ukrainian student translations produced in 2023 for a university translation contest, all based on a contemporary English-language source text: Louise Glück’s “Poem.” Independent contest submissions are treated as a small parallel corpus that reveals recurring challenges and strategies.

Relevance of the Research. A contest corpus lets educators see repeated student choices and respond with targeted feedback. Such corpora are especially informative in Ukrainian translator training because students may recast Anglophone free verse into familiar rhyme or regular meter, shift register, or transfer English structures into Ukrainian phrasing.

Aim of the Research. The study aims (1) to describe the qualitative and

quantitative profile of the corpus; (2) to systematize recurring decisions in translating an English free-verse lyric into Ukrainian; and (3) to show how an annotated parallel corpus can support form-sensitive training.

Research Results. The corpus contains 21 Ukrainian translations of “Poem” (16 lines; 6–4–3–3 stanza pattern). Only 6 translations preserve stanza segmentation; 15 reshape line breaks and/or stanza boundaries; 8 add rhyme or a regular rhythm; and 12 omit the translated title and/or the author’s name. Recurring challenges include lexical ambiguity in image-bearing words, natural noun-phrase and collocational choices, register control, stable deixis and voice (including unnecessary gender marking of the lyrical “I”), and interference from English.

Conclusions. A close reading of the contest translations helps identify recurring student difficulties, supports focused classroom practice, and makes assessment more consistent; it also provides students with concrete examples for explaining and defending their solutions. The analysis suggests that form is a meaning-bearing layer: changes in stanza and line breaks, the addition of rhyme or regular rhythm, and omissions of paratext (title/author) tend to coincide with semantic compression, decorative additions, and pragmatic reframing, shifting the text from translation toward adaptation.

Research Prospects. Future work will expand the corpus across poems and years, test annotation reliability, and build a searchable classroom resource. Comparing pre-LLM and post-LLM student corpora can track changing difficulty profiles and inform ethically grounded AI-assisted pedagogy.

REFERENCES

1. Glück, L. (n.d.). Poem. *All Poetry*. Retrieved February 08, 2026, from <https://allpoetry.com/poem/14371698-Poem-by-Louise-Gluck>

TRACING CULTURAL WEAPONIZATION IN WIKIPEDIA

Tamrazyan Hamest,

PhD in Linguistics, Associate Professor,

*Scientific Collaborator at Digital Humanities Laboratory of College of Humanities
in Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (Switzerland);*

*Associate Professor of the Department of Applied Linguistics and Translation Studies
at Dragomanov Ukrainian State University*

Boros Emanuela,

PhD in Data Engineering,

*Researcher at Digital Humanities Laboratory of College of Humanities
in Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (Switzerland)*

Problem Statement. In contemporary hybrid conflicts, cultural heritage is physically attacked and digitally reshaped through incremental textual interventions.

While research on propaganda and disinformation is well established, the systematic linguistic detection of cultural weaponization within collaborative digital platforms remains underdeveloped.

Relevance of the Research. Wikipedia functions as a global repository of cultural memory and symbolic geography. Because of its openness and multilingual structure, it serves as a space where contested narratives are subtly reframed. Understanding how micro-level lexical and discursive shifts accumulate into broader narrative transformations is essential for corpus linguistics, discourse analysis, and digital humanities (Ford, 2022, p. 15; Martino et al., 2020, p. 3).

Aim of the Research. The purpose of this study is to operationalize cultural weaponization as a corpus-detectable phenomenon by constructing and analysing a large-scale diachronic corpus of Wikipedia revisions related to culturally sensitive topics in the Russia-Ukraine conflict.

Scientific Results. The dataset consists of approximately 200,000 revisions extracted via the Wikipedia API and filtered to exclude non-semantic edits. A semi-automatic annotation pipeline utilizing GPT-4 and embedding-based alignment, identified approximately 10% of revisions as potentially weaponized. Recurrent patterns include toponymic shifts, selective omission of sources, terminological reframing through euphemism, and insertion of ideologically charged contextualization. These changes operate through subtle lexical substitutions and discursive repositioning that reshape agency, attribution, and historical framing.

Conclusions. Cultural weaponization in collaborative platforms manifests as patterned micro-variation rather than overt misinformation. Diachronic revision corpora provide a robust methodological framework for detecting such symbolic interventions at scale. Integrating LLM-assisted analysis with human validation demonstrates the feasibility of constructing reliable corpora for the study of digital cultural conflict.

Research Prospects. Future work will expand the corpus temporally and cross-linguistically, refine the typological classification of weaponization techniques, and develop automated detection tools that integrate network analysis and contextual semantic modelling to support the safeguarding of digital cultural heritage.

REFERENCES

1. Ford, H. (2022). *Writing the Revolution: Wikipedia and the Survival of Facts in the Digital Age*. Cambridge: MIT Press. 181.
2. Martino, G. S., Cresci, S., Barrón-Cedeño, A., Yu, S., Di Pietro, R., & Nakov, P. (2020). A survey on computational propaganda detection. *Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence Survey track*, 4826–4832. <https://doi.org/10.24963/ijcai.2020/672>

**LINGUISTIC CHARACTERISTICS OF SLANG
IN ENGLISH-LANGUAGE COMMUNICATION
(BASED ON A CORPUS OF SMS NOTIFICATIONS AND INTERNET TEXTS)**

Tepliuk Viacheslav,

*Member of the “Young Linguist School” club of the Municipal Institution
of the Kyiv Regional Council “Junior Academy of Sciences of Students’ Youth”,
11th-grade student at Bucha Lyceum No.3, Bucha City Council of Kyiv Region*

Vorobyova Nina,

*English teacher, highest qualification category, teacher-methodologist
at Bucha Lyceum No.3, Bucha City Council of Kyiv Region*

Problem statement. The rapid evolution of digital communication fosters the emergence of new slang units in English, particularly within SMS messaging and internet discourse. Although these types of slang share a common foundation, they function under distinct technical and social conditions, which shapes their unique characteristics. Consequently, there is a need for a comparative analysis of the word-formation processes in SMS and internet slang.

Relevance of the Research. The relevance of this study is underscored by the profound influence of digital technologies on linguistic processes. As noted by A. Bezditko, “...a person tries to simplify their life and adapt the surrounding environment to themselves. The same happens with language” (Bezditko, 2020, p. 57). Thus, analyzing word-formation in SMS and internet slang enables an exploration of how modern English expands its structural capabilities within digital environments.

Aim of the Research. This study aims to provide a comprehensive description of the structural and sociolinguistic features of English slang in SMS and internet speech, as well as to conduct a comparative analysis of slang across these two domains.

Research Results. The analysis of the digital corpus identified and systematized the primary word-formation processes characteristic of English SMS and internet slang, establishing their structural and functional differences. The findings indicate that SMS slang is primarily driven by linguistic economy, while internet slang is characterized by greater creativity, expressiveness, and multimodality.

Conclusions. The research demonstrates that while word-formation in SMS and internet slang shares a common basis, their functional orientations differ: SMS communication prioritizes economy, whereas internet discourse emphasizes creativity and expressive potential.

Research Prospects. Future research may include expanding the empirical base, analyzing emerging trends in digital slang, and investigating the impact of social media platforms on the evolution of word-formation in English.

REFERENCES

1. Бездітко, А. Р. (2020). Англійський SMS-сленг як сучасна форма уснописьмової електронної комунікації. *Південний архів*, LXXXI, 56–60. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-2691/2020-81-8>

УЧАСНИКИ

№	Ім'я	Заклад освіти
1	Вакуліч Яна	старший викладач кафедри загальнотеоретичних правових і соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України
2	Желобицька Тамара	старший викладач кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
3	Каліберда Оксана	к.філол.н., доц., доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладознавства Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
4	Павлов Володимир	старший викладач кафедри загальнотеоретичних правових і соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України
5	Солодка Анжеліка	д.пед.н., проф., професор кафедри загальнотеоретичних правових і соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України
6	Стежко Світлана	к.філол.н., доц., доцент кафедри загальнотеоретичних правових і соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України
7	Хоменко Любов	к.філол.н., доц., доцент кафедри загальнотеоретичних правових і соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України

№	Ім'я	Заклад освіти
1	Агаронян Уляна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
2	Бабенко Карина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
3	Бабенко Марина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
4	Бабич Марія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
5	Баклицька Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
6	Безсмертна Ірина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
7	Бесараб Таміліанна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
8	Бумбар Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
9	Бухарашвілі Вікторія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
10	Васильчук Дарина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
11	Ветрогон Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
12	Виговська Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
13	Виріщинська Єлизавета	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
14	Вознюк Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
15	Гах Ксенія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
16	Гейко Владислава	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
17	Головко Діана	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
18	Головко Юлія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
19	Гондз Ірина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова

№	Ім'я	Заклад освіти
20	Горовець Світлана	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
21	Гранат Вікторія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
22	Грипась Софія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
23	Данич Владислав	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
24	Демиденко Дарина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
25	Дербеньова Дарія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
26	Думанський Владислав	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
27	Каленіченко Владислава	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
28	Келюх Вероніка	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
29	Кириченко Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
30	Климанська Юлія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
31	Коваленко Анастасія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
32	Козловська Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
33	Куришко Мирослава	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
34	Левчук Діана	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
35	Лисюченко Злата	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
36	Лісова Анастасія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
37	Лукашевич Ганна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
38	Лукьянова Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова

№	Ім'я	Заклад освіти
39	Ляховецька Анна-Марія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
40	Макарова Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
41	Мартинюк Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
42	Матвєєва Соф'я	Київський університет права Національної академії наук України
43	Матвєєва Станіслава	Навчально-науковий інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка
44	Мацько Єлизавета	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
45	Михайленко Вікторія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
46	Могильна Тетяна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
47	Мудрук Давид	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
48	Нагорна Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
49	Онищук Олександр	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
50	Панець Аліна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
51	Петрішак Евеліна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
52	Пирх Дмитро	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
53	Пікож Марія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
54	Поліщук Надія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
55	Почекайло Марія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
56	Прис Софія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова

№	Ім'я	Заклад освіти
57	Рибка Катерина	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
58	Святой Яків	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
59	Сімутіна Дар'я	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
60	Січка Марина Ігівна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
61	Сойнікова Вікторія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
62	Сущенко Діана	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
63	Тернавська Анастасія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
64	Травчук Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
65	Хворостяна Анастасія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
66	Хоменко Софія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
67	Хрустальова Анна	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
68	Цан Богдан	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
69	Циганок Олександра	Український державний університет імені Михайла Драгоманова
70	Шкуренко Анастасія	Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ І НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ	4–6
ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ	7–17

ПЛЕНАРНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ		
Шведова Марія	ГРАК і не тільки: розвиток корпусної інфраструктури для української мови	18
Рошко Роман	Еволюція Центру семантики та комп'ютерної лінгвістики ІС ПАН: від корпусних ресурсів до польських мовних моделей	19
Загнітко Анатолій	Мультимодальні корпуси як інструмент дослідження жестових мов	20
Stanulewicz Danuta, Radomyski Konrad	Metaphorical uses of the constructions <i>cosmos of + N</i> and <i>universe of + N</i> : A distinctive collexeme analysis	21

СЕКЦІЙНІ ДОПОВІДІ		
Аскерова Ірина	Корпусні дані у семантико-когнітивному моделюванні емоціоконцепту	23
Бабич Володимир	Поєднання баз даних різних типів при побудові систем аналізу текстів	24
Балабан Олена	ШІ інструменти для редагування тексту	25
Білас Андрій	Корпус CLAPI як ресурсний інструмент лінгво-прагматичних досліджень розмовного мовлення	26
Блинова Ірина	Автоматизоване виявлення комічного в корпусі текстів англійської прози	28
Бобруєнко Ольга	Інформаційні технології корпусного аналізу текстових даних	29
Бондар Микита	Технічна документація як особливий тип тексту в системі фахової комунікації інформаційної галузі	30
Боярський Павло	Найтипівіші лівобічні колокації з лексемою <i>authority</i> (на матеріалі BNC)	31
Василенко Оксана	Трансформація методів семантичного аналізу в корпусній лінгвістиці під впливом ШІ	32

Вдовиченко Лілія	Біблеїзми в українській та французькій мовах	34
Дегрик Ігор	Корпуси як інструмент дослідження мовного матеріалу	35
Довгань Олексій	Корпусний підхід у контексті лімінальних зон між смыслом та абсурдом	36
Квашук Іван	Штучний інтелект і корпусна лінгвістика	37
Куцос Ольга	Асоціативний корпус як джерело вивчення українського національного характеру	39
Леміш Павло, Леміш Наталія	Частотність і колокаційна розгалуженість лексем <i>polyurethane/polyurethanes</i> у корпусах BNC та COCA	40
Ляшенко Сергій	Корпусний підхід у вивченні семантичних визначень у контексті розуміння англійських і українських лінгвістичних термінів	41
Матвеєва Світлана	Веб-орієнтований корпусний аналіз офіційного дискурсу: використання інструментарію Voyant Tools для дослідження новинного контенту	42
Моїсеєнко Вадим	Назви спорідненості в англійській та українській мовах: аломорфні та ізоморфні риси (на матеріалі паралельного корпусу роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»)	44
Нижник Віра	Вживання англійських дієслів активного та пасивного сприйняття в романі Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» та специфіка їх відтворення українською мовою: корпусний підхід	45
Новак Вероніка	Звуконаслідувальні дієслова в англійській та українській мовах: аломорфні й ізоморфні риси (на матеріалі паралельних корпусів)	46
Орлова Юлія, Саттарова Мирослава	Структурно-семантичні моделі абстрактних іменників із суфіксами <i>-hood</i> , <i>-ship</i> та <i>-dom</i> : лексикографічна та корпусна верифікація	47
Пархоменко Андрій	Еволюція жанру кулінарного рецепта (на матеріалі корпусу кулінарних книг)	48
Плюта Наталія	Фактори впливу на формування індивідуальної мовної особистості прес-секретаря Білого дому	50
Побережна Марина	Корпусний підхід дослідження прикметників на позначення абсолютних характеристик в англійській та українських мовах	51

Продан Оксана	Іменники на позначення магічних рослин в англійській та українській мовах: аломорфні та ізоморфні риси (на матеріалі паралельних корпусів)	52
Прокопенко Юрій	Корпусний аналіз лексем <i>іспит / екзамен</i> у дидактичному дискурсі	53
Румянцева Олена	Симбіоз корпусної лінгвістики та генеративного штучного інтелекту у підготовці філологів	54
Сафонова Наталія, Алексєєва Ольга	Паралельні корпуси як джерельна база контрастивної лінгвістики	56
Слива Тетяна	Корпусне моделювання асоціативно-семантичних груп	57
Сущенко Олена	Використання засобів когезії для покращення машинного перекладу академічних текстів	58
Хурс Соломія	Відтворення ірреальної модальності як проблема перекладацької еквівалентності: корпусний підхід	59
Шакланова Єлизавета	Роль текстових корпусів у освітньому процесі	60
Шпинь Софія	Прикладні аспекти корпусних досліджень	61
Шуляк Світлана	Корпусні дослідження у лінгвістичній науці	63
Шум Ольга	Іншомовна підготовка: використання інтерактивних завдань	64
Юрачківська Ольга	Використання інформаційних інструментів у контексті корпусного підходу	65
Chepelyuk Nataliya	Some problems of translating equivalents based on video game content	66
Hrechukha Lesia	Scaling specialized knowledge: integrated systems for dynamic discourse analysis	67
Kramar Nataliia	Tracing English Neologisms of Culture Wars in the “News on the Web” (NOW) corpus	69
Mashtakova Nataliia	Parallel corpora as a source of translation variability	70
Onyshchuk Mariia	Monolingual corpora: grammatical patterning and register variation	71
Parashar Nagender	<i>Devanagari vs. Hindustani vs. Urdu</i> in BNC and COCA	73
Pavlenko Olena	Advancing Data-Driven Learning (DDL) in the ESP Classroom	74
Polonska Sofija, Dzetsina Svitlana	Der Einfluss digitaler Technologien auf die Bildung neuer deutscher Wörter	76

Shopin Pavlo	A Corpus of Comparable Student Translations as an Educational Instrument: The Case of Louise Glück's "Poem"	77
Tamrazyan Hamest, Boros Emanuela	Tracing Cultural Weaponization in Wikipedia	78
Tepliuk Viacheslav, Vorobyova Nina	Linguistic Characteristics of Slang in English-Language Communication (based on a corpus of SMS notifications and internet texts)	80
УЧАСНИКИ		82